

ELOFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

8-szorosos petit sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fillér.

Ryftér petit sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1912.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF

Szombat, április 13.

Mai számunk főbb közleményei:

Vihar egy megtagadott szavazat miatt.
Széll Kálmán jó tanácsának háttér.
„Kerestetik egy férfit” ...
Szabadiára helyezték Vogl László ékszerész.
Letartóztatott feleség-rabló.
Munkapártiak Auffenberg ellen.
„Bérelt szakasz.”
Szerencsétlenség a vívóteremben.
Az aradi angol mérkőzés.
Elfogott nemzetközi tolvaj.
Tarkaságok.

A botrányok folytatása.

Arad, április 12.

A Ház mai ülésének első akkordjai el-
árulták a közvélemény előtt, hogy a fölhá-
borító, cinikus, az ország vergődő helyze-
tével egyáltalán nem törődő komédia, ame-
lyet a Justh-párt, a Kossuth-párt néhány
tagjával a szünet előtt folytatott, megint,
hosszu idei tobzódásra akar berendezkedni
a parlamentben. Ujra a névszerinti szava-
zások, zárt ülések, lappaliakon való rágó-
dások és újra botrányba fulasztása a tör-
vényhozói hivatásnak.

Ez a fölismerés most már elodázhatat-
lanul állítja a többség elé a köteleességet,
amelyet hivatásánál fogva, az ország érde-
kében teljesítenie kell. Azt a megbízást,
amelyet a nemzettől kapott, immár erő-
vel, elszántsággal és lelkesedéssel kell tel-
jesítenie. A türelemnek és várakozásnak
ideje lejárt. Most a cselekedetek követ-
keznek.

Egy törpe kisebbség a technikai obstruk-
ció papirossáncái mögé bujva, hónapokon

át tartóztatta föl a parlament alkotó mun-
káját. A kormány és a többség eddig át-
hatva attól a gondolattól, hogy az ország
békéjét és nyugalma a lehetőség legvégső
határáig óvja, a legnagyobb kimérettel bánt
el avval a kelkiismeretlen csoporttal. De
most már az ország türelme fogyott el és
erélyt, munkát sürget. A véderő kérdé-
sét, mely egy évtizede torlaszolta el a fej-
lődés útját, meg kell oldani. A gazdasági
és szociális problémák egész sora vár meg-
oldásra, de a véderő elintézése után meg
kell oldani a választójog kérdését is. Nem
lehet tovább a passzív türelem taktikáját
folytatni.

Azt a kisebbséget, mely a technika sán-
cai mögé vonult, ki kell üzni rejtekhelyé-
ből és nyílt csatára kell kényszeríteni. Ál-
jon szembe és adjon számot multjának bü-
neiről és tegyen hitet jövő szándékairól.
Szemökre kell lobbantani nyíltan és ki-
méletlenül elvtagadásukat és mindazt, amit
az ország jóléte, nemzeti és anyagi érde-
kei ellen vétettek. A rossz kiegyezést, a
kvótamelest, az állam pénzügyeinek, az
ország gazdasági helyzetének megrontását.
Azt a lelketlenséget, melylyel az országot
belevitték a küzdelembe és azt a gyáva-
ságot, amelylyel többségre jutva meghát-
ráltak. Azt a csuf játékot, melyet a vá-
lasztójog kérdésében üztek, amíg többség-
ben és hatalmon voltak és azt a kétszi-
nűséget, amelylyel e kérdést most keze-
lik. Jelszavas, koncessziós és nemzeti po-
litikájukat, melyet rutul cserbenhagytak ak-
kor és szemérmetlenül emlegetnek most.

Lépésről-lépésre kell őket kiszorítani a

buvóárkokból. Véget kell vetni a hamis te-
kinteteknek és kiméleteknek. A nemzet
azért adott többséget a munkapártnak, hogy
tegye jóvá a koalíciós korszak bűneit, sza-
badítsa meg az országot teljesen abból a
megalázó helyzetből, melybe akkor jutott.
Ha az elmúlt korszak emberei nem nyu-
gosznak bele a nemzet itéletébe és nem
elégcszenek meg a parlamenti ellenzék el-
lenőrző szerepével, ha tehetetlen harag-
jukban és nemtelen bosszu érzetükben a
nemzeti fejlődés útjába raknak torlaszo-
kat, meg kell őket semmisíteni, torlaszaik-
kal, régi árulásaikkal és új hazugságaikkal
együtt.

A véderőjavaslatok olyan alkotás, amely
gondoskodik az ország biztonságának szük-
séges eszközeiről, a legnagyobb gonddal
vet számot az ország teherviselő képességé-
vel, de egyben eleget tesz a szociális köve-
teleseknek és a nemzet minden aspirá-
cióinak. Ezek a javaslatok egy évtizedes
gond súlyos terhétől szabadítják meg az or-
szág kormányzását és törvényhozását.

A kormány és többség legsürgősebb föl-
adata a véderőjavaslatok után: a demokra-
tikus választójog megvalósítása. Ebben
a föladatban semmi sem akadályozza
más, mint a véderőjavaslatok elleni obstruk-
ció. Ezt a föladatot programjába vette. A
miniszterelnök minden nyilatkozatával meg-
győzte az országot, hogy a kormány és
pártja nemcsak nem akar kitérni e föladat
elől, de azt a nemzet nagy érdekeire való
feltű gondnal immár a legsürgősebben meg
akarja valósítani. Arra is kész, hogy min-
den jogos garanciát megadjon. Ennek a

Akik élni akarnak.

Irta: Falk Rikárd.

A kis szoba rosszul elfüggönyözött ablakán
belopódzott az augusztusi napsugár. Egy pillá-
natra világosságot hozott, a nehéz levegőjü, orvos-
sággal tett lakásba. — Azután ijedten repült
el a dohos börtönből.

Benn, a szobában a szürke hangulat ráült a
hiányos rozoga butorokra. Az asztal, néhány szék,
szekrény, mosdó és utazóláda siváran állottak a
kis szobában. Ezek voltak tanui annak az elkese-
redett küzdelemnek, amit nem is annyira a beteg,
mint inkább az asszony vívott a halállal.

A beteg öntudatlan, lázas álomban feküdt az
egyszerű ágyon. Nem is tudta az: mi a fiatal;
csak a csudaszép, bágyadt arcú asszony érezte
lehelletének a súlyát.

Ott ült mellette folytonosan. Nem tudta, mi-
kor van nappal, nem tudta, mikor van éjjel. Nem
hallotta az utcán tovaahaladó embertömeg mora-
ját. Nem látta a viruló lombokat, csak félcime-
sen sejtette, hogy nem sokára egyedül lesz, na-
gyon egyedül. Ő meg fog halni s nem lesz többé.
Ez a gondolat elfojtotta benne a sirást — szere-
tett volna kérni, könyörögni, visszakövetelni fér-
jét az Istentől ... De nem tudott, nem tett sem-
mit. Szétbomlott, barna fűrtjeit tépte szüntelen,
majd reszkető, kicsiny kezeivel összeszorította
homlokát, hogy kiölje belőle azt a kínos sejtést,
mely napok óta tartja izgatottságban, hogy meg-
szüntesse gondolatának minden parányát.

A külváros toronyórája némán kongatta a
hat órát. Az asszony reszketeg sóhajjal állott fel
helyéből. Hideg borogatást készített, levette a
forró izzadságtól szinte párolgó kendőt. Megcsó-
kolta férjét és óvatosan fejére kötözte a nedves
ruhát. Azután ismét figyelmesen leste a beteg
ziháló lélegzetét.

Lassanként besötétedett. Az asszonyt megint
előfogta a remegés, tördelte kezeit. Mintegy fél-
álomban állott a beteg mellett, mintha megakarná
védelmezni a haláltól. Kereste a módot, szeretett
volna valami iszonyut elkövetni, de tehetetlenség-
ében csak fejét rázogatta szüntelen.

A kimerültségtől és izgatottságtól elkábulva
esett vissza székébe. Szemei lecsukódtak s el-
aludt.

A jóltevő álom alig tartott fél óráig; ajtó-
kopogás ébresztette fel.

Felrezzent. Megigazította batiszt ruháját, le-
omló fekete haját. Lámpát gyújtott, azután az
ajtóhoz sietett.

Az orvos jött. Kimért, pedáns, szigorú arcú
öreg ur. Gyakran feljárt, bár tudta, hogy a sze-
gény család fizetni nem fog önfeláldozó segít-
séget. Enyhíteni igyekezett a beteg fájdalmát,
vigasztalta a bánatos asszonyt, aki hálás pillan-
tásával fejezte ki köszönetét az orvosnak.

Letette kalapját, botját és kezét fogott az
asszonynyal. Megkérdezte, hogyan töltötte a beteg
az éjét.

— Rosszul orvos ur, rosszul!

Az orvos vigasztalni kezdte az asszonyt és el-
mondta a szokásos bátorító szokat.

— Semmi baj! Ha veszedelmes komplikációk
nem állanak be, még fel is gyógyulhat.

Az asszony csak a fejét rázta. A doktor vál-
lat vont. Nem szólott semmit. Megvizsgálta a be-
teget. Ma egy kissé tovább akart maradni, beakarta
várni a nehéz fordulóponthoz.

Az asszony felőrülten, kimeredt szemekkel
bámult maga elé. Az orvos megnézte a szép, fe-
hércu asszonyt. Kínos csendben ültek sokáig.
Az orvos órájára tekintett s felállott.

— A városba kell mennem, egy súlyos be-
tegehez — szólott monoton hangján. — A betegnek
feltétlenül hideg pezsgőre van szüksége. Akárhon-
nan is, de kerítsen neki, még pedig a lehető leg-
jobb fajtaból. Hajnal felé eljövök.

Köszönt s eltávozott.

Az asszony kétségbeesését fokozta az orvos
kijelentése. Pezsgőt kerítsen, de honnan!? Pénz-
forrásai már régen kiapadtak. Három nap óta
egyetlen ékszerének zálogpénzéből éltek, aminek
nagy része orvosságra kellett. Nem tudta, mit te-
gyen. Nem volt ember, akitől kirimánkodhatta
volna a szükséges összeget. Gondolkodásra nem
volt idő. Pezsgő kellett minden áron. Az a tudat,
hogy férjét megmentheti, nem hagyta nyugodni.
Mit bánta ő bárkitől is, de megszerzi a pénzt.
Megszólítja az első embert, aki szemközt jön vele.
Összefogja koldulni, lopni, rabolni, gyilkolni érte,
ha kell — mindent, csak ő maradjon az övé.

Rendbe hozta haját s ruháját. Csinos ken-
dőcskét kötött a fejére. Megcsókolta férjét, be-
csukta az ajtót és elment.

reformnak minden előkészülete megvan. De ezekkel a nagy érdekekkel szemben semmi szükség sincs arra, hogy jogtalan és illetéktelen pártpolitikai és hatalmi érdeket honoráljon.

Nagy föladatak előtt áll a nemzeti munkapárt. Elszántan, eréllyel és ha kell teljes kíméletlenséggel kell elhárítani, vagy megsemmisíteni azokat a torlaszokat, melyek az ország békéjét, gazdasági fejlődését, nemzeti és demokratikus haladását akadályozzák. Most, hogy a husvét után való első ülés újra világos képet mutatott az obstrukció förtelmeiből: a helyzet parancsolja, hogy soká ne késlekedjék.

Vihar

egy megtagadott szavazat miatt.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás

Budapest, április 12.

Nagy készülődés, óriási tervezgetések arról, hogy miként terelődik rendes medrébe a képviselőház munkafolyama. Ahogy így gyülekezik a tömeg, mindkét oldalon mintha hadba szálló seregek lennének, az emberek azt hiszik, hogy itt végre eldől a parlament sorsa. Az érdeklődők kíváncsian várakoznak. Egy különítmény a függetlenségi táborból — vagy husz ember — kiválik és megostromolja az elnöki szobát:

— Napirend előtti felszólalásra kérünk engedélyt.

— Mi az érdeke? — mondja az elnök.

— Horvát kérdés, kormányválság, időjárás...

— Nem lehet. Sajnálom, nem adhatom meg az engedélyt. Elvégre már legfőbb ideje, hogy tárgyalják a napirendet: a véderőjavaslatot. — Így hártja el magától a kéréseket Náway elnök.

— De ha új kormány van! Legalább azt tessék szövé a napirend előtt, hogy miként ment és jött az új kormány!

— Erről már egy heti vita volt, tehát nem lehet róla újból beszélni.

— De sürgős interpellációk lehetnek?

— Semmisem sürgősebb, mint a véderőjavaslat; — mondja Náway.

— Lajos lelkem hát volna szived, hogy tölem megtagadj egy sürgős interpellációt? — kérdi Eitner Zsigmond.

— Nohát neked kivételesen megengedem.

Busan jött vissza a csapat előőrsi szolgálatból, vigasztalanok voltak Náway ridegsége miatt, aki mindössze csak egy interpellációcskát engedélyezett.

— Nono! Majd enged még ő! — biztatja hiveit Justh Gyula.

Ebben a pillanatban a folyosón tolongás támadt s a képviselők egymást biztatták:

— Gyerünk gyorsabban, mert Náway már az elnöki székben ül.

— Mi az, miért nem csegetnek? — kérdik az ellenzékiek.

— Rómában maradtak a csengők, — mondja egy tréfálkozó.

Besietnek a terembe, leülnek. Abban a pillanatban, amikor az elnök jelentette, hogy Lovász kérvényére névszerinti szavazást kértek, akkor lépett a terembe a miniszterelnök.

A másik oldalon Kossuth Ferenc jött be, odalépett Justh Gyulához:

— Üdvözöllek névnapodra!

Amikor a két függetlenségi vezér kezét fogott, Náway épen akkor rendelte el a névszerinti szavazást.

Zsibongással telve huzódott el az idő egészen a zárt ülésig és erre a zsvajra Kállay Tamás nem szavazása adott alkalmat. Háromnegyed kettőre befejeződött a zárt ülés és Náway elnök folytatta ott, ahol megkezdte, amikor az ülést megnyitotta. Majd hitelesítették a mai ülés jegyzőkönyvének azt a részét, amely Kállay Tamás ügyének a mentelmi bizottsághoz való utasítását tartalmazza.

(Az ülés megnyitása.)

Náway Lajos elnök az ülést félig megtelt teremben nyitotta meg. Első bejelentéseit csendben hallgatták meg, de a mikor a komáromi választás eredményét közölte a Házzal, a munkapárt zajos éljenzésben tört ki. Justhék pedig ezt kiáltották:

— Mibe került?

— Éljen az általános választójog!

Az elnöki bejelentések utolsója rejtegette a mai obstrukciós bombát: Lovász Márton távozásra engedelmet kérő levelét. Még el sem hangzott a bejelentése, a szélsőbalról már fönn van a névszerinti szavazást kérő ív. Náway átveszi az ívet, de leszól a baloldalra, hogy az ív nincs is szabályszerűen kiállítva.

— Mindig így állítottuk ki, — harsogják Justhék, mire az elnök elrendeli a névszerinti

szavazást. a szélsőbal arculata pedig a gyors obstrukciós siker láttán szélesre mosolyodik.

(Aki nem akar szavazni.)

Öt perc szünet után megkezdtek a névszerinti szavazást, melyet mindjárt az elején incidens vezetett be. Mikor a jegyző Kállay Tamás munkapárti képviselőt hívta föl szavazásra, Kállay nem szavazott. A baloldalon többen észrevették, oda-szóltak Kállaynak, aki azonban egykedvűen visszafelelt:

— Nem szavazok!

— Nem akar komédiázni, — toldották meg a jobboldalon, amire újra Justhék lármája felelt.

A szavazás megakadt, a baloldal állandóan kiabált Kállay felé, hogy szavazzon, mire ez azazal hagyta el a termet:

— Most más dolgom van! Kimegyek!

Ebbe az incidensbe kapaszkodott bele a szavazás befejezése után a szélsőbal.

Polónyi Dezső hozta szóba a házszabályokhoz való fölshozalás alakjában Kállay esetét, de a jobboldal közbeszólásai sűrűn röpködtek feléje:

— Régen komédia az egész! Kabaré. Komáromban már kabinetet alakítottak. Hivja segítségül a papját. Montekarlóba menjen, — sistergett egyik éles megjegyzés a másik után a jobboldalról.

Polónyi végül azt kívánta, hogy az elnök nyilatkozzék.

Náway elnök egyetlen mondatban felelt a kérdésre:

— A házszabályok a jelenlevők köteletségévé teszik a szavazást, Kállay tehát házszabályellenesen járt el.

Ez a kijelentés azonban nem volt elég az obstruktoroknak; a szélsőbaliek egymásután kelték föl s a házszabályokhoz szólva kifogásolták Kállay eljárását. Közben Náway átadta az elnöklést Beöthy Pál alelnöknek.

(Kítör a vihar.)

Kilenc ellenzéki felszólalás után Beöthy alelnök válaszolt az elhangzottakra s utalva a házszabályok rendelkezésére, kérdést intézett a Házzal, kívánja-e Kállaynak a mentelmi bizottsághoz utasítását?

A jobboldal hirtelenül szavazásra állt föl, mire rettentő zsvaj tört ki a baloldalon. Az egész szélsőbal fölgrogt a helyéből, tizen is a házszabályokhoz kértek szót. Kun Béla pedig zárt ülést kérő ívvel rohant föl az elnökhöz.

Az elnök újra meg újra megpróbálta, hogy szóhoz jusson, de sikertelenül. A szélsőbal ékeletlenül kiabált, mire Beöthy alelnök egymásután utasította rendre a leghangosabbakat, jobbfelől pedig ilyen kiáltások hangzottak:

— Ki kell lökni őket!

— Elég volt a komédiából!

Fönn az elnöki emelvényen Zlinszky István.

A főváros utcái fényben usztak. A villamos világítású kirakatok előtt diszes, nagy közönség hullámozott alá s fel. A járókelők kacaja s beszédje belefúladt a robogó kocsik morájába.

Mikor a jóleső hűs szellő csókolgatta az asszony arcát, akkor ébredt fel lethargikus álmából. Félénken huzódott a selyemruhák kihívó suhogásától. Megijedt a szemtelenkedő aszfaltbetyárok mosolyától és átment a másik oldalra. Ott kevesebben voltak.

Szinte megbánta már, hogy lejött a nyüzsgő élvhajászó tömegbe. Megszólítani nem mert senkit. Végre bátran odalépett egy jókinézésű öreg urhoz.

— Uram, a férjem beteg!

Az rábámult az asszonyra, vajjon nem bolond-e?

— Sajnálom lelkem. Hivasson orvost, — és ott hagyta a faképnél.

Az asszony megbánta tettét. Szégyenkezve rejtette kendőjébe arcát s anélkül, hogy tudta volna: merre viszi útja, haza felé sietett.

Pihető kebellet szántotta végig az utcákat. Kendője lecsuszott fejről. A köruton hátra nézett, kinek az egyhangú léptei követik őt egy idő óta. Egy előkelő csinos férfi nézegette az asszonyt. Most melléje került. Az asszony meggyorsította lépteit. A férfi egészen közelebe ment és megszólította.

— Hová mégy?

— Haza!

Más banális kérdés nem jött ajakára, hát érdektelenül tudakolta.

— Miért?

Az asszonyban bizalmat keltett az erős, szőke ember és megszakítás nélkül mesélte el szomorú történetét. A férfi egy szót sem hitt az egészből. Valószínűnek csak annyit tartott, hogy a kicsinek pénzre és pezsgőre van szüksége.

Egy gázlámpa alatt haladtak el. A halvány világítás az asszonyt még érdekesebbnek tüntette fel. Mennél tovább nézte, annál inkább vágyott rá. Az asszony kérdő tekintetére bizelgő hangon szólott.

— Én tölem sok pénzt kaphat, kicsikém.

Felvillantak az asszony szemei. Csodálatos tüze még nagyobb vágyódást keltett a férfiben.

— Igazán? Áldja meg az Isten!

— Igen, szólt a férfi s arcát az asszonyéhoz érintette. Érezte annak izgató melegét. — Igen, de csak egy feltétel mellett.

— S az? — kérdezte az asszony remegő hangon.

A férfi valamit sugott a fülébe. Az asszony két kezével tolta el magától. Meghorzongott. Hogyan? Ő hozzá? És a férje? Nem, nem! soha!

Az megint mellette termelt s gunytól elfojtott hangon beszélt hozzá.

— De gondolja meg, kicsikém. Otthon a férje a halállal vívódik... Pezsgő kell... pénz!

Az asszony nem hallott semmit. Bénuló érzékei csak annyit vettek ki, hogy kocsiba ültek és a férfi odakiáltott:

— Gróf Perémi-palota.

— Igen is, gróf ur!

Azon vette magát észre, hogy az aszfalton járkál s valami papírdarabot szorongat a kezében. Magához tért kábultságából és megnézte a papírost. Két darab ötvenes volt. Arcába tódult a vér. Homályosan emlékezett mindenre, az ölelésre, a csókra. Megundorodott önmagától. Utálatlalt tett el a bűnös asszony iránt, aki idegen férfi pénzéért adta oda magát.

De hiszen férjeért tette! Mindegy. Mindent tehetett volna, csak ezt nem, soha. Ahogy a férje gondolt, elfelejtette a történeteket. Kávéházba ment s jégbe hűtött pezsgőt vitt fel a lakásukba. Gyorsan futott a lépcsőn, majd elállott a lélekzete. Kíváncsiságtól remegve nyitotta be az ajtót. Minden úgy volt, mint azelőtt. A beteg aludt, a kis lámpa derengve pislogott. Pezsgőt töltött a pohárba, inni adott férjének. Azután székére roskadva, elszunyadt mellette.

A férj felgyógyult. Eljárt a hivatalba. Az asszony otthon dolgozott. A férje boldog volt. Ő nem. Annak a nehéz estének a szegyeteljes, emléke nem hagyta nyugodtan élvezni a csendes családi életet. Érezte, hogy nem cselekedett helyesen. Gyáva volt. Ez a bűn fenséges vértanuvá avatja őt, ha lett volna ereje magát megölni. Neki el kellett volna pusztulnia, mert bűnös volt. Életet életért. De az élni vágyás gyávévá tesz mindenkit. Lelkiismerete mardosta, gondolt az öngyilkosságra, de megtenni nem merte soha. Elhatározta: mindent

Kossuth-párti jegyző vitatkozott heves gesztusok kíséretében az elnökkel, ami csak növelte a viharzó terem izgatottságát.

Az elnök újra megpróbálkozott, hogy szóhoz jusson, de csak töredékes mondatai jutottak a terembe.

Lenn a völgyben Justh Gyula jelentkezik szóra a kérdés föltevéséhez szentiori hangon, az elnök azonban rendutasítja Justhot. Óriás taps tör ki erre a jobboldalon, a szélsőbaloldal pedig még hevesebb méltatlankodásba tör ki.

Az elnök nagynehezen mégis meg tudja értetni a teremmel, hogy a kérdést akarja újra föltenni.

A baloldal erre irtózatos lármával felel, jobbról pedig Rudnyánszky György, Láng Mihály bárány, Farkas Zoltán, Ercey Péter, Nagy Sándor fölrohannak az elnöki emelvényre, ahol Zlinszky jegyző újra hevesen gesztikulálva vitába száll az elnökkel.

A szélsőbalról ezalatt még egy zárt ülést kérő ivvel rohamnak föl az elnökhöz, aki erre az óriás lármában kihirdet valamit, azután pedig elrendeli a zárt ülést s öt percre fölfüggeszti az ülést.

(A zárt ülés.)

A zárt ülésben Návay elnököl s elsőnek szólalt föl Holló Lajos. Azt fejtegeti, hogy mielőtt a Ház döntött Kállay Tamásnak a mentelmi bizottsághoz való utasításáról, Györfly Gyula föl volt iratkozva a házszabályokhoz, — Györflynek tehát meg kellett volna adni a jogot a szólásra. De nagyobb hibának tartja azt, hogy az elnök nem adott módot arra, hogy a kérdés föltevéséhez hozzászóljanak. Azután olyan zaj volt, hogy ilyen zajban határozatot hozni nem lehet. (Helyeslés az ellenzéken, zajos ellentmondás jobbról.) Ebből a jelenetből az látszott, hogy az elnök mindeképp határozatot akart hozni. (Ellentmondás jobbról.) Ilyen házszabályellenes határozat ellen ünnepiesen tiltakozik. (Közbeszólás jobbról: Mit?) Ha egy nap ilyen kérdésben, másnap más kérdésben fognak hasonló határozatot hozni.

Fölkiáltások jobbról: Meg is lesz!

Szmrecsányi György: Hát már készen vannak? Akkor csinálják meg ma! Ne bolondítsák tovább az országot!

Holló Lajos: Ilyen módon határozatot hozni nem lehet. Ez ellen tiltakozik. (Helyeslés balról.)

Návay Lajos elnök: Kállay Tamás eljárására vonatkozólag ő maga jelezte az elnöki székéből, hogy az eljárás helytelen. Beöthy Pál alelnök (éljenzés a jobboldalon) még szigorúbban fogta föl Kállay eljárását, mert a mentelmi bizottsághoz való utasítását javasolta. (Helyeslés jobbról.) A mi a kérdés föltevését illeti, erre nézve az a felfogása, hogy miután a házszabály ily esetben olyképp intézkedik, hogy a mentelmi bizottsághoz való utasítást minden vita nélkül

egyszerű szavazással kell eldönteni: a házszabály szellemével ellenkeznek az, ha ebben a kérdésben — a kérdés föltevésével kapcsolatban — hosszú vitát lehessen indítani. (Helyeslés jobbról.)

Barabás Béla: Ilyenformán az egész ellenzék ki lehet tiltani!

Szmrecsányi György: Hát ki akarnak tiltani mindnyájunkat? (Zaj jobbról.) Majd meglátjuk. (Zaj.)

Návay elnök: A házszabályokat erkölcsi tartalmuk szerint kell megtartani. Meg is fogjuk tartani és mindig így fogjuk megtartani! (éljenzés jobbról.) Ami azt illeti, hogy a Ház nem hallotta a kérdés föltevését, ő maga hallotta s akik szavaztak, mind hallották.

Szmrecsányi: Én nem vagyok munkapárti, én hallani akarom, miről szavazok. (Zaj jobbról.)

Tisza István gróf: Hát 1905-ben mi történt? Milyen párti volt Szmrecsányi akkor?

Fölkiáltások jobbról: Akkor szabadelvű-párti programmal lépett föl!

Návay Lajos azzal végzi, hogy házszabály-sértés nem történt s Kállay Tamás a mentelmi bizottsághoz utasított.

Sághy Gyula arra figyelmeztet, hogy olyan módon, amint Beöthy Pál elnököl, a békés tárgyalást helyreállítani nem lehet. A kérdés föltevéséhez meg kell engedni a hozzászólást. De azzal is vetett az elnök, hogy nem rendelte el a zárt ülést, csak fölfüggesztette az ülést. Ez ugyan nem nagy dolog, de fontos, hogy a házszabályokat pontosan megtartsák. Szavaztatni pedig csak csöndben szabad.

Beöthy Pál kijelenti, hogy semmi oka sincs arra, hogy elvonja eljárását a nyilvános kritikától, ennél fogva a zárt ülésben többet nem mond.

Rakovszky István konstatálja, hogy a helyzetet megnehezítette az a körülmény, hogy az izzó vita közben elnökváltás történt. A mentelmi bizottsághoz való utasításnak eseteit világítja meg, s arra a konklúzióra jut, hogy a kérdéshez való föltevéséhez mindenkor hozzá lehet szólni s meg kell adni erre a jogot. A mi házszabályellenes, azt a házszabálytal egyezőnek minősíteni nem lehet. (Közbeszólások jobbról.)

Návay elnök kijelenti, hogy semmiféle előzetes megállapodásba és tervszerű eljárásba nem megy bele. Ez erkölcsi kötelessége. A kérdés föltevéséhez ebben az esetben nem lehetett szólni, mivel a házszabályok logikája ez ellen szól. Ilyen esztelen módon nem lehet diszciplináris szabályokat alkalmazni. (Óriási zaj a baloldalon.)

Györfly Gyula azt vitatja, hogy a kérdés föltevéséhez lehet szólni. A hozott határozat nem is érvényes, mivel nem a házszabályok megtartásával hozták. Az alelnöktől elvárja, hogy az elnökötől eltérő eljárását nyílt ülésen intézi el.

Csermák Ernő és Kovács Gyula felszólalása után a zárt ülés befejeződött s az elnök a nyílt ülést újra való megnyitását rendelte el.

(Interpelláció az ülés végén.)

A nyílt ülésen Návay elnök folytatta az ülés elején megszakított bejelentéseket, azután pedig Lukács László pénzügyminiszter terjesztette elő a brüsszeli okoregyezmény meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot.

— Kérjük a tisztviselő-törvényeket, szólt itt közbe Batthyány Tivadar.

A mai ülés jegyzőkönyvének azt a részét, amely Kállay Tamásnak a mentelmi bizottsághoz való utasítására vonatkozik, a szélsőbaloldal tiltakozása mellett hitelesítették, majd a Ház megalapította a holnapi napirendet, mely a maival azonos.

Ezután Eitner Zsigmond interpellált a komáromi választás dolgában és azt panaszkodta, hogy a vasutas választókat hivatalos kenyszerrel tartották vissza a függetlenségi párt jelöltjére való szavazástól.

Szabadlábba helyezték Vogl László ékszerészét.

— Az aradi Közlöny közlönyéből. —

Arad, április 12.

Green Nándor rendőrfőkapitány ma délután két órakor elrendelte Vogl László, előzetes letartóztatásban volt aradi ékszerésznek szabadlábba helyezését. A fiatal ember, aki ellen mint megirtuk, Bartos és Társa fővárosi ékszerkereskedő cég tett hitelezési csalás miatt feljelentést, megtörve hagyta el a rendőrség épületét. Nagyon megviselte az a huszonegy óra, amelyet ott töltött. Annyien meggondolatlanul és könnyelműen fogtak fel a maga sorsát Vogl, ép olyan ingatag alapon áll az a feljelentés, amelyet ellene a fővárosi Bartos és Társa cég tett és ezt semmi sem bizonyítja jobban, minthogy Green főkapitány nem tartotta szükségesnek Vogl további fogvatartását.

Az ékszerész ügyvédje, Kertész Miksa dr. megjelent ma a rendőrségen és kérte Vogl sógorának újabb kihallgatását, mert bizonyítékokat tudott produkálni arra, hogy ez a rokon még tavaly februárban 2000 korona, majd 1400 korona készpénzt adott kölcsön alyhoz, hogy Vogl megnyithassa üzletét és hogy erről az összegről szól az a váltó, amelynek peresítése után zálogolás történt a Weitzer-utcai ékszerészüzletben. Kitűnt tehát, hogy a rokon követelés nem fiktív. A végrehajtás csak azért történt most, mert Vogl sógora értesült arról, hogy más hitelezők is szorongatják őt és ezért sietett a maga érdekeit védelmezni.

elmond férjének, ítéljen felette ő, akiért a bűnt elkövette.

Ezen a délután nehezen várta férjét. — Öt-kor hazajött. Mindjárt sejtette, hogy az asszony valamit akar mondani, valamit titkol előtte. Megölelte, össze-vissza csókolt szemét, haját, kicsike száját.

— Oh, én édes őrző angyalom. Hol is lennék, ha te nem volnál?

Az asszony sirni kezdett. A férfi dédeltette.

— Ne csókolj, ne ölelj. — Nem érdemlem meg.

Férje meghökkenve bocsátotta ki karjaiból az asszonyt és kérdőleg tekintgetett reá. Valami különös félelem vett erőt rajta. Nem merte faggatni a feleségét. Rémitő gyanu vert fészket benne. Egy ideig nem tudott szólni. Ajkai görcsösen vonaglottak. Összeszorított öklökkel járkált az asszony előtt, majd megállott s röviden odaszólt:

— Beszélj!

... És az asszony beszélt...

Még sohasem látta férjét ilyen állapotban. Azt hitte, hogy valami borzasztót fog elkövetni. Perceken keresztül gondolkodott, mit tegyen, de öszerogyva az ellentétek nyomasztó hatása alatt zokogva ölelte át s megcsókolt a feleségét.

— Megbocsátok neked. Miattam vétkeztél.

Az asszony meg bűnbánóan sirt, a hogyan ilyen esetben az asszonyok sirni szoktak.

Látszólag minden úgy volt, mint az előtt.

Talán szerették egymást és boldogak voltak. De hazugság volt ez, mint az a bocsánat, mely feloldotta bűne alól az asszonyt. Bizonyos idegenkedés toladott közük. Az asszony fájdalmasan viselte a lelkére nehezedő vétket. Érezte, hogy nincs joga szeretni ezt az erénytelen férfit, vagy legalább nem úgy, mint azelőtt.

A férjet pedig rohamosan növekedő undor ejtette hatalmába. Nem akarta, nem tudta többé magához szorítani azt a nőt, akit idegen férfi érintése szennyezett be. És az asszony jól tudta azt.

Egy este valami csekélység miatt összeveszttek. A férfi elég gyáva volt szemére vetni az asszonynak a multat. Inkább hagyta volna meghalni, semmint ilyen áron vásárolja meg számára az életet. Az asszony fájdalmasan hallgatta a szemrehányásokat és sirt keservesen.

A férfit gyötörte a helyzet. Bánatában sirni kezdett. Rendetlen lett a hivatalában. Elcsapták. A kis szobába új lakó költözött: a nyomor. Napokon keresztül alig volt mit enniük. A züllő férfi ittasan járt haza.

Az asszony egy ideig némán tűrte, végre is megkérdezte tőle: milyen vég vár rájuk, ha ez így megy tovább. A férfi nehányat köhintett a felesége háta megett, azután így szólt:

— Segíteni kell a dolgon. Te fogsz rajtunk segíteni!

— Az asszony várakozva tekintett férjére.

— Menj a grófhöz.

Az asszony arca egy pillanatra eltorzult. Hőrgésbe rekedt kiáltást hallatott. Majd méltóságteljesen kiegyenesedett férje előtt.

— A halálból visszahívtalak a becsületem árára. De eltartani nem foglak ezen az áron.

Magára kapta kendőjét, lelutott a lépcsőn és eltűnt az után hullámzó tömegben. Ezalatt a férfi borizú hangján elröhögte magát, rábukott az ágyra és elaludt.

Zimankós decemberi este. A hó pihék fehér szőnyeggel vonták be a nagy körutat. Az emberek meleg kabátjukba burkolva siettek otthonukba.

Pusztán maradt az út. Az azbesztes lángok alatt csak az utca-leányok tetszelegtek. A sarkon állott az egyik egyedül. Szemei révetegen mészakodtak el ott, ahol a lámpák fénye összefolyt a hó fehér színével. A melankolikus csendet egy rongyos alak dalolása szakította meg. Amint a csendes leány elé ért, dűledező léptekkel állott meg előtte és oda karjantotta.

— Semmi babám semmi!

Ugy kell annak lenni...

A leány megdőbbsen a rongyos alak láttára s legördülő forró könnycseppjei sötét lyukat furtak a fehér hóba.

Ez a leány volt: az asszony.

Aki megrikatta: az a férfi.

Ami a második vádat illeti és amely szerint Vogl üzletéből ékszereket zálogosított el, ez bebizonnyítást nyert, de kitűnt az is, hogy a Bartos és Társa cég követelése *még nem is esedékesek, még peresítve sincsenek*, végrehajtással azokat nem biztosítottak és így a törvény értelme szerint megkövetelt büntetendő cselekményről ezideig nem lehet szó.

Minthogy az ékszerésznek állandó lakása van és az esetleg kiszabandó büntetés nagysága nem tette indokolttá a fogvatartást, továbbá, mert Voglnak az a kijelentése, hogy Amerikába készül és onnan fogja hitelezőit kiegyenlíteni, *kijelentés volt csak*, de semmiféle előkészületet nem tett arra, hogy távozzék Aradról és így szökésétől tartani nem kell, Green kapitány elrendelte a szabadlábra helyezést.

„Bérelt szakasz.”

— A volt miniszter utikalandja. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Budapest, április 11.

Szegedről jött híradások nyomán Tallián Béla volt földmívelési miniszter és Polónyi Dezső országgyűlési képviselő ismeretes külön vasuti szakasz-incidensének a pártját emlegették, tárgyalták ma a képviselőház folyosóin. Az újabb incidens főszereplője megint Tallián Béla volt, a másik szereplője pedig megint országgyűlési képviselő: Szmracsányi György. A képviselő tegnap délután Hódmezővásárhelyről jött családjával Budapestre és Szegeden az átszállásnál nem tudott kupéhoz jutni a túlsufolt gyorsvonaton. Egy kalauzhoz fordult, aki azt mondta:

— Kérem, egy üres Pullmann-kocsit fognak csatolni a vonathoz, tessék arra szállni.

Szmracsányi bevitette a Pullmann-kocsiba poggyászát és nyugodtan sétálgatott, családjával a peronon. Mikor be akart szállni, a fülke, melyet előbb lefoglalt, zárva volt s az ajtajára cédula volt függesztve: Bérelt szakasz. Odabenn pedig Tallián Béla ült és Szmracsányit nem akarta a kupéba engedni. A képviselő tiltakozott az ellen, hogy valaki lefoglalja a fülkét anélkül, hogy a négy ülés árát lefizette s fölháborodásában letépte a cédulát.

A dologból botrány lett, a vasuti tisztviselők interveniáltak. Szmracsányi igazolta magát, kijelentette Talliánnak:

— Kérlek, ha kibérelted a fülkét, átengedem neked!

— Köszönöm, van már más helyem, — felelt Tallián, akinek határozottan peche van a bérelt szakasszal. Tallián azután faképnél hagyta Szmracsányit, átlépett a másik fülkébe és szent lett a békesség.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Szabó György a Kurián. Ismeretes, hogy Szabó György volt mikelakai állami elemi iskolai tanítót, aki harmincegy váltót hamisított s azonkívül körülbelül 800 korona közpénzt sikkasztott, az aradi kir. törvényszék három évi és hat havi fogházra ítélte. Az ítélet ellen a tanító felebbezett, de a tábla helybenhagyta a törvényszék ítéletét. Most a Kuria foglalkozott az ügygel s ítéletében, mely ma érkezett le Aradra, szintén a törvényszék ítéletét hagyta jóvá.

§ Királysértő rab. Budapestről jelentik: Fischer Ernő rovottmultu zsebtolvaj, aki többrendbeli lopás miatt már többször volt büntetve és aki most is el van ítélve egy évi börtönbüntetésre, a lipótvárosi országos fegyintézet börtönosztályán, ahol ezt a büntetését kitölti, örültséget szimulált. Ma délelőtt a budapesti ügyészséghez kísértették Fischer Ernőt, aki Bíró Kálmán dr. fogházvezető ügyésznel azt a kérelmet terjesztette elő, hogy ügyének referensével értekezhesék. Miután az ügyész ezt a kérelmet megtagadta, Fischer dühöngeni kezdett, durva szavak-

kal illette a király személyét, szidalmazta a bírakat és az ügyészt is. Az üvegajtónak három üveg-tábláját pedig öklével bezúzta. Az elkövetett cselekményért újabb büntető-eljárást indít az ügyészség Fischer Ernő ellen, még pedig királysértés vétsége miatt.

Letartóztatott feleség-rabló.

— A milliomos asszony kálváriája. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, április 12.

A Főherceg Sándor-utca 17. számú ház előtt tegnap reggel kilenc órakor megállott egy nagy, csukott automobil. Heten szálltak ki belőle. Egy elegánsan öltözött fiatalember vezette a többieket, közönségesebb külsejű, markos legényeket. Domonkos Gáspár magánzó volt az, aki elsőnek szállt ki az automobilból, akinek a feleségével, Kisfaludy-Lipthay Máriával való botrányai sokszor szerepeltek a nyilvánosság előtt. Domonkos a hiszterikus, gyenge akaratu nőt halójába kerítette, vagyona nagy részét elköltötte, amikor az asszony észretért és válni akart tőle, ezt minden áron meg akarta akadályozni. Hat héttel ezelőtt szanatóriumba hurcolta a feleségét, hogy ott mint közveszélyes örültet bezárassa, aztán gondnokság alá helyezze és a vagyonán szabadon garázdálkodhassék. Ez nem sikerült. A család kiszabadította a szerencsétlen asszonyt. Domonkos tehát most egyszerűen elrabolta a feleségét.

Apacs munka.

Automobillal dolgozott, mint a párisi apacsok. Hat markos legényt fogadott fel. Kisfaludy-Lipthay Mária, amióta a válópere folyik, a Sándor-utca 17. számú házban, a II-ik emeleten levő Penzió-ban lakott. Ide állított be tegnap reggel kilenckor Domonkos Gáspár.

— Kisfaludy-Lipthay Mária urnőt keresem! mondta a cselédnek.

Domonkos egyedül állt az előszobában. Valóféltben levő felesége gyanútlanul kijött:

— Mi tetszik? — kérdezte, de nem volt ideje, hogy a választ bevárja.

Domonkos egy hirtelen mozdulattal megragadta a felesége két kezét, kirántotta az ajtót, a honnan a hat ember egyszerre rohant be. Az asszony fésületlenül, kis főkötőben és indigó-kék pongyolában volt. Egy zsebkendővel begyömöszölték a száját, aztán ölbekapták és rohantak le vele a lépcsőn. Domonkos előreszaladt, kinyitotta az auto ajtaját, az asszonyt betuszkolták a kocsiba. Az automobil egy pere múlva elszáguldott. Az automobil, benne az elrabolt asszonnyal és elrablói-val végig a Sándor-utcán robogott el, ki a Múzeum-körutra, onnan a Kossuth Lajos-utcán, Erzsébet-hídon át Budára, a Mészáros-utca 22. sz. ház elé, Domonkos Gáspár lakására.

Rendőri ostrom.

A hat legény az automobilból leemelte a félig ájult asszonyt és behurcolták a lakásba. Domonkos itt a cselédszobába zárta az asszonyt és mint, akik a dolgukat jól végezték, a markos legényeket kifizette és elbocsátotta. A penzióból ez idő alatt már értesítették a történetekről Kisfaludy-Lipthay Pált, az ügyvédjeit, a Lovrich-irodát és Farkasházy Zsigmond dr.-t. Lovrich István dr. azonnal közbelépett. A rendőrségre sietett, ahonnan detektívek segítségét kérte. A detektívek meg is jelentek Domonkos lakásán, de Domonkos nem engedte be őket. Lovrich dr. erre feljelentette az ügyészségen magánlakásért, személyes szabadság megsértése miatt, mire vizsgálóbírói végzés alapján hat rendőr ment Domonkos lakására. Domonkost a késő esti órákban bezárították a főkapitányságra.

Letartóztatták a feleség-rablót.

A főkapitányságon nagy titokban bezeltek tegnap ezt az ügyet. Domonkost, tekintve, hogy zsarolásért jogosan el van ítélve, személyes szabadság megsértése és magánlakásértés miatt, továbbá lopás és sikkasztás miatt letartóztatták. Lovrich István dr. ügyvéd ugyanis tegnap beadott feljelentésében kitért Domonkos egyéb bűneire is, a feleségével szemben elkövetett lopásokra és sikkasztásokra. Domonkos azzal védekezett, hogy a felesége elmebajos, de a család egy Kiss dr. tisztiorvos által kiállított hatósági orvosi bizonyítványt produkált, amely szerint az asszony épelméjű. Domonkost is megvizsgálta a rendőrorvos; a védője kérte ezt. A rendőrorvosi vizsgálat Domonkost épelméjűnek találta. Ezek után lopás, sikkasztás, személyes szabadság megsértése és magánlakásértés címen folyik most ellene az eljárás.

Szabadulás.

A késő esti órákban szabadította ki a rendőrség Kisfaludy-Lipthay Máriát a börtönéből. Miután Domonkost letartóztatták, az ügyeletes rendőrkapitány intézkedésére detektívek mentek ki a Mészáros-utca, ahol a cselédszobába zárva, összeverve, ütési foltoktól kéken, dagadtan, ájultan találták meg az asszonyt. Kisfaludy-Lipthay Máriát a fivére és ügyvédje előbb a penzióba vitték vissza. Itt azonban, minthogy megelégtették a botrányokat, nem fogadták vissza az elrabolt asszonyt, akit erre Kisfaludy-Lipthay Pálnak Logódy-utca 15. szám alatti lakásán helyeztek el. Most is ott van. A Domonkos-Lipthay-ügynek még súlyos fejleményei lesznek.

Utazás a százezrekre.

Eszteendőkre nyulik vissza a Domonkos-Lipthay-botrány. Domonkos Gáspár, aki egy foglalkozás nélküli, egészen zavaros multu és jellemű ember, feleségül vette Lipthay Máriát, akinek közel félmillió korona vagyona volt. Domonkos a házasság első éveiben kitűnően élt, közel százezer koronáját költötte el a feleségének. A házastársak később összekülönböztek és a család is belátta, hogy a férjtől, aki egy többszörösen büntetett ember, zsarolásért most is jogerősen el van ítélve két hónapi fogházra, el kell szakítani az asszonyt. Beadták a válópert. Domonkos Gáspár minden módon meg akarja akadályozni a válóper befejezését. Kezdetül fogva mindent megkísérelt, de eredménytelenül. Legjobban szanatóriumban szeretne volna elhelyezni az asszonyt, hogy aztán gondnokság alá helyezze és aztán, mint férj, elköltöthesse az asszonynak még mindig tekintélyes vagyonát, ami 250—300.000 koronát tehet ki.

A botránybeteg.

Február huszonhatodikán Domonkos ugyancsak a Sándor-utcai penzióból elhurcolta a feleségét, hogy elmeegógyintézetben helyezze el. Faith Alfréd dr. orvos bizonyítványa alapján, amely szerint Kisfaludy-Lipthay Mária ön és közveszélyes örült, intézetben való elhelyezése feltétlenül szükséges, felvételre jelentkezett a feleségével a Schwartzer-szanatóriumban. A szanatórium ideiglenesen felvette a beteget. Alig távozott el azonban onnan Domonkos Gáspár, megjelent a szanatóriumban az asszony fivére, Kisfaludy-Lipthay Pál, Lovrich István dr. s Lovrich Gyula dr. ügyvédek kíséretében. A szanatórium, miután látta, hogy ismét botrány-betegről van szó, hajlandó volt arra, hogy bár orvosi bizonyítvány alapján vette fel az ápoltat, térítvény ellenében kiadja. Lipthay Pál, mint Domonkosné fivére, aláírta a térítvényt, a két ügyvéd volt a tanu és erkölcsi és anyagi felelősséget vállalt Lipthay Máriára vonatkozólag, aki egyébként mindössze egy félnapot töltött a Schwartzerben. Domonkos, akit erről értesítettek, megjelent a szanatóriumban és követelte, hogy feleségét ott tartsák, illetőleg

vegyék vissza. A szanatórium igazgatósága azonban kijelentette, hogy a történetek után *csak hatósági orvosi bizonyítvány alapján* veszi fel a beteget. Ezekből az előzményekből átlátszó Domonkos mostani terve: hatósági orvossal akarta megvizsgáltatni a feleségét, esetleg szerezni egy hatósági orvosi bizonyítványt és ez alapon szanatóriumba zártni az asszonyt.

Szerencsétlenség a vivóteremben.

— Rosszul sikerült vivólecke. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Szeged, április 12.

A szegedi Armentáni-fele vivóteremben, hol most lázasan folyik a munka, mert a növendékek országos vivóversenyre készülnek, csütörtökön szerencsétlenség történt. A vivómester egyik legjobb növendéke, Fischer Marcel szegedi joghallgató vivásközben összecsett és eszméletlenül terült el a vivóterem porondján. Bal szeme fölött egy hatalmas vérző seb jelezte, hogy a vitór a szerencsétlen fiatalember szemébe furódott. A növendékek, akiknek nagyobb része középiskolai tanuló volt, első pillanatban azt hitték, hogy Fischer Marcelnek kifolyt a szeme.

Szerencsére Fischer Marcel, aki Armentáni távollétében helyettesítette a mestert, csak a szemgolyó fölötti részen sebesült meg súlyosan. Az orvosok véleménye szerint sebe hamarosan begyógyul és nem fogja elveszíteni a szemvilágát. A balesetért senki sem felelős, talán csak egyedül Fischer Marcel, aki elkövette azt a könnyelműséget, hogy fejeződő kosár nélkül gyakorolt.

Április 14-én országos vivóverseny lesz Szegeden. Armentáni Ede növendékei nagy ambícióval készülnek a versenyre. Nap-nap után erősen folyik a tréning Armentáni vivótermében. Csütörtökön délelőtt a vivómesternek el kellett utaznia és így délelőtt tizenegy órára, mikor is a mester visszaérkezett Szegedre, kezdtek volna meg a rendes lecke-órát. A növendékek arra kérték Armentánt, engedje meg nekik, hogy tizenegy óra előtt is gyakorolhassanak. Armentáni ezt megengedte, de a felügyelettel megbízta Fischer Marcel joghallgatót, aki megbízható öregebb növendéke a mesternek.

Csütörtökön délelőtt már korán hangos volt a vivóterem. Csaitogtak a kardok és hangosan röpödték az olasz műkifejezések. Baleset az ilyen vivóleckeórán nem történhet, mert kar- és arcvéddővel vannak ellátva a vivók. Fischer Marcel nem vivott, hanem felügyelt a tanulókra. Ugy féltizenny óra felé Fischer Marcel leakasztott a falról egy vitort és így szólt Lengyel Imréhez, Lengyel Lőrinc butorgyáros fiához:

— Nézzé a vitórral így védenek!

Vivóállásba helyezkedett, de a fiúk figyelmeztették, hogy vegyen fel kosarat és így nem kezdődött el azonnal a vivás Fischer és Lengyel között.

— Nem lesz ez komoly vivás, csak néhány védést akarok megmutatni. Például szurjon!

Lengyel Imre megmarkolta a vitort és ahogy Fischer mondotta, szurt. Ezután egy hatalmas sikoltás következett, Fischer Marcel a földre zuhant és szeméből sugárban szökött ki a vér. Nagy volt a rémület a diákok között, azonnal telefonáltak a mentőkért és egy kis diák Fischer Marcel szemüvegjével elrohant a Fischer-testvérek ékszerüzletébe hírvé adni a szerencsétlenséget:

— A Marcel szemét kiszúrták.

Fischer József, a sebesült testvére a vivóte-

terembe rohant, ahol még mindig eszméletlenül hevert a szerencsétlen fiatalember a padlón. Ez alatt megérkezett a mentőköcsi is. Fischer Marcelt kivitték a szegedi kórházba, de ott nem találtak hamarosan orvost, aki megállapította volna a baj nagyságát. Kénytelenek voltak visszafordulni és a súlyos beteget elvinni a szemkórházba.

Itt megvizsgálták, megállapították, hogy szeme nem sérült meg, de a szemfölkötti seb is eléggé súlyos. Ha komplikációk nem jönnek közbe Fischer Marcel rövid idő múlva felgyógyul.

SPORT.

Az aradi angol mérkőzés.

— A vasárnapi sportesemény programja. —

Április tizennegyedikén, vasárnap nagy napja lesz az aradi sportéletnek. A Bishop Auckland angol labdarugóinak látogatása sokáig emlékezetes lesz az aradi sportközönségnek és az AAK. angol mérkőzésrendező bizottsága mindent elkövet, hogy ezt a napot emlékezetessé tegye az angolok számára is. A szimpatikus és uri módon amatőrjátékosok Budapesten állandó ünneplés tárgyai voltak és ünnepélyesen fogadták őket ma este Nagyváradon is, ahol holnap játszanak. Arad lesz magyarországi túrájuk végső állomása és hazautazásuk előtt Aradon fogják a bucsuzó ünnepségben részesíteni a gyorsan népszerűvé vált angol fiukat.

A Bishop Auckland tizenegy játékosa, hat tartalékembere Dowling Thomas őrnagy vezetésével érkezik meg Aradra vasárnap déli tizenkét óra 12 perckor. Az angolokat elkíséri Uhljarić Béla is, a Ferencvárosi Torna Klub által kiküldött manager. A pályaudvaron testületileg megjelennek az Aradi Atletikai Klub tagjai az angolok fogadására és a klub nevében Szathmáry Károly városi gépüzemigazgató angol beszéddel üdvözlö a Bishop Aucklandet. Az angolok ezután a Fehér Kereszt szállóban átöltöznek és lunch-hoz ülnek. Étkezés után külön autobuszon meglepetik a várost a vendégek és a rövid autobusz-körút után visszatérnek a szállóba, ahol a játékosok a mérkőzésre készülnek el.

A mérkőzés a Török Gábor-utcai versenypályán pontosan délután 4 órakor kezdődik. A játékot a legjobb magyar bírő Fehérvy Ákos fogja vezetni az angolok kívánságára. Fehérvy bíraskodása ugyanis legjobban hasonlít az angol referek stílusához és ennek híré a magyar földön járt angol csapatok már megvitték Angliába is. A mérkőzés határbírái közül az egyik angol játékos, a másik ifj. Boros Károly, az AAK. footballintézője, szövetségi bírő lesz. A játék megkezdése előtt az AAK. selyemzászlót ad emléke az angoloknak.

A játék után az angolok a Fehér Keresztbe mennek, ahol este hét órakor lesz az ünnepélyes estebéd. Az angolok este fél tízkor elutaznak, mert másnap reggel Budapestre Bécs felé akarják folytatni útjukat, hogy a csapat tagjai szabadságuk lejártá előtt Angliába érjenek.

Az angol mérkőzés iránt páratlanul nagy az érdeklődés. A tribünpályákat már napok előtt megvették és az AAK. által épített 10 új pótpályából is csak kettő három kapható. Elkölt a korzölések legnagyobb része is, valamint a tribün első soraiba szóló jegyek. A mérkőzés jegyeit még vasárnap délelőtt 10 óráig lehet elővételben kapni Juhász és társa Andrassy-téri könyvkereskedésében. Az előreváltás annyiban tanácsos is, mert a pálya három pénztárnál könnyen nem kaphatnak a későn érkezők jegyet, mert minden helyre csak megállapított számban bocsátanak be nézőket. Nagyon nagyok ígérkezik a vidék érdeklődése is: Szegedről száznál több, Temesvárról körülbelül ugyanannyi érdeklődő jelentette be érkezését, de nagyobb társaságok várhatók az eddigi jelentkezések alapján Békéscsabáról, Nagykikindáról, Zombolyáról és Szabadkáról is.

+ ATE—TAC. reváns mérkőzés. Az angol mérkőzést megelőző, érdekes mérkőzés színhelye lesz a vágóhid melletti sportpálya. A délvidék egyik legjobb csapata, a Temesvári Atletikai Klub látogat el Aradra, hogy az Aradi Torna Egylet csapatával barátságos mérkőzést játszhasson.

mérkőzésnek reváns jellege lesz és az ATE. legjobb játékosait fogja kiállítani, hogy multkori legyőzőjét megverje. A mérkőzés előreláthatólag érdekes és izgalmas lesz, mert az TAC. kiváló ellenfél és legutóbbi jelentős győzelmeivel megmutatta, hogy formája tetőpontján áll. A mérkőzést Boros Károly (AAK.) fogja vezetni.

Angol labdarugók mérkőzése
Aradon, április 14-én

Bishop Auckland — AAK.

+ Mezei futóverseny. Vasárnap, április 14-én délelőtt 10 órakor nyolc kilométeres távon junior ötös csapatok részére mezei futóversenyt rendez az Aradi Atletikai Klub. A futóverseny, amelynek startja és célpontja a Török Gábor-utcai versenypályán lesz, érdekesnek ígérkezik, amennyiben négy egyesület: a Budapesti Egyetemi Atletikai Klub, a Temesvári Atletikai Klub, az Aradi Atletikai Klub és Aradi Testgyakorlók Köre 37 futót nevezett be a versenyre.

Összekuporgatott milliók.

(Aki már hét éves korában kezdte a vagyongyűjtést.)

Távirati tudósítás.

Bécs, április 12.

Néhány nap előtt Bécsben nyolcvannégy éves korában meghalt Spitzberger József, volt gözmalmi pénztáros, aki egész vagyonát, körülbelül két és fél milliót a zsidó hitközségnek hagyta gyermek-kórház céljára. Meghagyta, hogy a kórházba nemcsak zsidó, hanem más vallású gyermekeket is föl kell venni és hogy a szegény gyermekeket ingyen kell gyógyítani.

Az elhunyt milliomas a szó szoros értelmében takarékoskodással szerezte nagy vagyonát. Hét éves korában fogott hozzá a takarékoskodás munkájához. Ebben az időben a reggeli kávéjához való cukorról lemondott és arra kérte szülőit, hogy a cukor megváltása fejében hetenként hat fillért dobjanak kis takarékpérselyébe. És ezen a módon folytatta a takarékoskodást egész életében. Igénytelen volt egészen a nélkülözésig. Később igen szép jövedelmének legnagyobb részét takaréka tette.

Évtizedeken át a Schönlatern-utcában lakott kicsiny szobában. Otthon sohasem világított és fűtött. Ha a barátságos szobában már nem birta ki a hideget, akkor elment valamelyik muzeumba, vagy képtárba. Olykor-olykor fölkereste vagyonos rokonait is, akiknél kárpótolta magát heteken, hónapokon át eltűrt nélkülözéseiért. Hogy ne kelljen világítani, minden este, mielőtt sötétedni kezdett, lefeküdt. Ha hibás volt a ruhája, vagy a fehérneműje, sohasem fordult szabóhoz, vagy varrónőhöz. Maga javított meg mindent. Egész ruhátára egy öltözet volt és — egyetlen egy ing! A legutóbbi időben száraz kenyéren élt és teán. De friss teát hónapoként csak egyszer tett a kannába, addig mindig a régi teára öntött friss vizet. A cukorról a takarékoság következtében egyáltalán lemondott.

Eljárogatott a börzére is és vagyona nem jelentéktelen részét bizonyára szerencsés spekulációnak is köszönhetette. Ebből kitűnik, hogy nagyon érdeklődött a közéleti események iránt, de mivel az újságvásárlásra sajnálta a pénzt, a lapok kiadói hivatalaiban kifüggesztett újságokat olvasta. Ha rokonai életének módja miatt szemrehányással illették, következetesen ezt felelte:

— Nektek a pénz kiadása szerez örömet, nekem pedig a pénz összekuporgatása! Hagyjátok meg az örömet, már csak azért is, mert szép célra takarékoskodom!

Munkapártiak Auffenberg ellen.

— Háborgó politikai pártok. —

Férvári tudósítás

Budapest, április 12.

A politikai köröket ma csak a képviselőház ülésén történtek izgatták. Az ülés alatt ismételtén verődtek össze csoportok a folyosón és izgatottan tárgyalták az eseményeket. A munkapártiak különösen *Beöthy* Pál alelnök erőyes fellépését emelték ki, aki két okvetetlenkedő ellenzéki képviselőt egyszerűen a mentelmi bizottság elé akart utalni. *Justh* Gyula viszont nagy csoport előtt fenhangon hirdette:

— Hiábavaló erőlködés ez. Nem lesz itt béke a választójog nélkül, ha mindnyájunkat letartóztatnak is. Akkor aztán más térre visszük át a dolgokat!

A delegációk működése.

A folyosón élénken tárgyalták a delegációk ügyét is. A képviselők, mint pozitívumra arra mutattak rá, hogy a miniszterelnök az adott helyzetben nem viheti fel a delegációt Bécsbe négyöt heti ülésezésre és azért azt ajánlotta az osztrák kormánynak, hogy elégedjék meg az is újabb 2—3 havi indennitással. Ugy beszéltek, hogy az osztrák kormány nem akar újabb indennitásban belemenni és követeli a közös költségvetésnek végleges elintézését. E kérdésben a tárgyalások folyamatban vannak és a miniszterelnök a legközelebb már Bécsbe utazik, hogy tisztázza az ügyet.

Tisza István Auffenbergről

A képviselőház folyosóján ma rendkívül izgatottan és éles hangon kritizálták a kormánypárti képviselők Auffenberg hadügyminisztert. A munkapárti képviselőknek egy nagyobb csoportja előtt, ahol *Tisza* István is jelen volt, *Sándor* Pál ingerülten mondta:

— Én nem is értem, hogy lehet kérdéses, hogy Auffenberg maradjon. *Nekünk egy percig se szabad szóltatni tőrni állásában!* Hát van olyan ember itt, aki a delegációban a szemébe tud nézni Auffenbergnek? Ezt nem lehet tőrni! És neked is — itt *Tisza* István felé fordult *Sándor* Pál — azon kell lenned, hogy az ügy energikusan megoldást nyerjen. Mi megtámadtuk a közös hadügyminisztert a múltkor, ezt az affért valahogy el kellene vele igazítani. Már most hogy szavazzuk meg neki a közös költségeket?

— A költségeket nem a hadügyminiszternek szavazzuk meg, — válaszolta *Tisza*, — hanem az országnak. Legyetek azonban türelemmel és nyugalommal, *mindenesetre meg fogjuk találni a módját, hogy elintézzük az Auffenberggel való ügyünket is.*

— Akkor pedig — folytatta *Sándor* Pál — nem lehet egyebet csinálni, mint megszavazni a hadügyi költségeket, de *Auffenberg* ellen a legclesebb bizalmatlanságot kell juttatni kifejezésre.

Heltai Ferencnek volt egy ötlete:

— Voujon le a delegáció Auffenberg fizetéséből száz koronát azzal, hogy nem szolgált meg az egész gázsijáért.

— Legjobb, ha egyáltalán nem adunk Auffenbergnek fizetést — vélekedett *Láng* Mihály báró.

Tisza István fejezte be a diskurzust:

— Gondolkodni kell. De bizonyos, hogy csinálni is kell valamit.

Bécsi politikai körök véleménye szerint nem igaz az a budapesti hír, hogy Auffenberg *Móric* lovag legközelebb lemond. Auffenbergnek eszé ágában sincs lemondani. Az illetékes tényezők részéről senkisésem kényszeríti ilyen, vagy ehhez hasonló elhatározásra. Auffenberg marad és megjelenik a delegációban. Köztudomású, hogy *Schönaich* megbuktatása után *Ferenc* *Ferdinánd* befolyása

érvényesült a közös hadügyminiszteri állás betöltésénél. Auffenberg kortársa *Conrad* báró volt vezérkeri főnöknek és mind a ketten a trónörökös teljes bizalmát élvezik. Amellett Auffenberg a királynak is kedves embere. A bécsi források azt is állítják, hogy a hadügyminiszter egyenesen öfelsége utasítására járt el. Az uralkodó tudtával, beleegyezésével, sőt iniciatívájára küldte meg Auffenberg a magyar kormánynak azt a jegyzéket, amelyben a tartalékosok behívásának korlátozása ellen tiltakozott. A hadügyminiszternek nincs oka tartani a felség bizalmának csökkenésétől.

Interpelláció a kormány kinevezéséről.

Polányi Géza interpellációt jegyzett be a március 31-iki királyi kéziratokról. Az interpellációt a holnapi ülés végén fogja előterjeszteni és az indokolásba állítóláig belevonja a rezolúció kérdését is.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

A színházi műsor:

Szombat: *A kis dobos*, operette. Először. (B. bérlet.)

Vasárnap: Délután: *Leányvásár* operette. Este: *A kis dobos* operette. (C. bérlet.)

* **A csöpség.** Mindig bizonyos idegenkedéssel fogadjuk a színpadi kísérletezőket. Rendszeresen esalódást hoz a sok reménnyel kecsegtető debüt és az előlegezett tapsok, díszetek nyomán szomorú kiábrándulás fakad. Legtöbbször ez az eset, örvendés kivétel aztán, ha talentumos kísérletező provokál kritikát. Nem vagyunk barátjai és ezt többször meg is irtuk, ha az aradi színpadon kezdők szerepelnek, ezt a véleményünket sok fiaskövél végződött próbálgatás eredményezte. Ettől a véleményünktől csak akkor térünk el, ha hivatott tehetség szárnypróbálgatásáról van szó. A csöpségben, *Fényes* Samu kedves darabjában ma este figyelemreméltó tehetség debütált. *Hegedüs* Cornelia, egy rövidszoknyás kisleány meglepő rutinnal, öntudatos fellépéssel nézett szembe a kritikus szemü közönséggel. Keresetlen egyszerűségével máris rokonszenvet tudott kelteni és ez a biztató szimpátia végig kitartott mellette. *Hegedüs* Cornelia színpadra termett, fejlődésképes tehetség, aki fog pozíciót teremteni magának a világot jelentő deszkákon *Dolly* és *Benkőné* tették meg élvezetessé az előadást. *H. G.*

* **Kamarajáték-társulat Aradon.** Kiválóan nagy érdeklődés előzi meg a hétfői és keddi előadást, amelyen a budapesti Kamarajáték-társulat vendég szerepel az aradi színházban. A társulat, amely 18 elsőrangú színészből áll, a legkiválóbb modern írók darabjait mutatja be. A társulat, amelynek vezetője és egyik legkiválóbb szereplője *Feld* Irén, az országosan ismert drámai művésznő, kizárólag prózai darabokat fog játszani s elismerésre méltó törekvéssel most országsszerte vendég szerepelnek, hogy a világ legjobb íróinak rövidebb, hosszabb lélekzetű színdarabjait művészi, kifejező előadásban bemutassák. Hétfőn a *Ninon de L'Enclos* és *A sirály*, kedden pedig *A pajtások* kerül színpadra. Az előadásokra, amelyek iránt máris igen nagy az érdeklődés, jegyek a színházi pénztárnál válthatók.

* **A Solymosi képkiallítás.** Ma nyílt meg másodszor Solymosi képkiallítása a Kerpel-féle könyvkereskedésben. Valósággal meglepő az a hatás, amelyet ez a gazdag, több száz, csupa kiváló mesterek alkotásaiból álló grandiózus tárlat ebben az óriás méretű és megfelelő világítású helyiségben a szemlélőnek nyújt. A tárlat megtekintése díjtalan s melegen ajánljuk az igazi művészet iránt érdeklődő közönségnek, hogy annak megtekintését el ne mulassza, mert ennyi értékes és frappáns hatású művészi festményt nálunk egy gyűjteményben együtt látni, csak igen ritkán nyílik alkalom.

* **A kis dobos.** Szombaton lesz a premierje annak a bájos bécsi operettnek, amelynek magyar címe *A kis dobos* s amely Bécsben sorozatos előadásban *Heimliche Liebe* címmel immár kétszázszor került színpadra. Nagy előkészülettel indult ennek az operettnek a bemutatására az aradi színház. A darab rendezője, *Polgár* Sándor, direkt felutazott Bécsbe, hogy az ottani előadást végignézzék és az aradi bemutató pontosan a bécsi scénárium szerint fog lefolyni. A rendkívül ötletes, szellemes szöveget *Bauer* Gyula kiváló bécsi író írta, a fűlbemáshzó melódikus zenének pedig *Oppenheimer* Pál a szerzője, aki ezzel a darabjával megnyerte az illetékes tényezők legnagyobb fokú tetszését. *A kis dobos* előadásában a teljes operettszemélyzet részt vesz. A fő női szerepeket *Neógrády* Dóra és *Diósy* Nusi játsszák, a többi főszereplők pedig *Nógrádi* Malvin, *Benkőné*, *Györgyössi* Böske, *Huszár*, *Győző*, *Vass*, *Ladislav*, *Csáky*, *Polgár*. A bemutató iránt, amelyre a színház új jelmezeket és új díszleteket készített, igen nagy érdeklődés mutatkozik.

* **Vasárnap délután** az idei szezon legnagyobb sikerű operett-slágerét, *Martos-Bródy-Jacobi* operettjét, a *Leányvásárt* adja elő a társulat.

* **Athenaeum ktr. V. kötete** *Dickens*, *Két város* már kapható 1 kor. 90 fillér *Juhász és Társaság*.

* **Anatol France „A fehér kővön“** című világhírű regénye 1 kor. 90 fillér, kapható *Juhász és Társaság*.

* **A hazárdjátékos.** Ez a címe annak a legújabb mozszenzációnak, amelyet vasárnaptól kezdve mutat be az *Apollo-színház*. A hazárdjátékos a kártyaszobák misztériumát viszi a néző elé. 177

* **Feltámadás a halálból.** Az *Apollo-színház* nézőterén ülünk s szemünk előtt vibrálnak a fény sugarak, amelyek emberi alakokat, tájakat s butordarabokat rajzolnak a fehér vászonlapra. Mily érdekesítő s lebilincselő. Üvegkoporsót emelnek ki a munkások a földből, felnyitják a fedelét s hindu pap kezlegyintésére a halott mereven fekvő csodaszép hindu nő megmozdul, megrándulnak a buja szempillái s melege zihálni kezd. A fiatal, elegáns gróf, akinek a birtokán akadnak rá a koporsóra, csodálkozással nézi az egzotikus nőt. Felgyul a villanylámpa s alig várjuk, hogy újra elcsöstétüljön a nézőtér. A gróf a hindu nő karjai között pihenteti férfiass, széles homlokát. Ölelésbe és csókba ful végtelen szerelmük. Mint a vérese a gyanútlanul röpdöső galambra, váratlanul előkerül a gróf barátja s elraboltatja a hindu nőt. Ideges, megkapó képek hajszolják egymást a vászonlapon. A cirkusz artistáinak sátraihoz kovályog tekintetünk, aztán visszafajított lélegzettel várjuk, a rendőrök ráakadnak-e az elrejtett szerelmes hindu nőre. Bekövetkezik: a gróf a szerelmest visszaviszi otthonába, ahol azonban új csapás vár rájuk: a fiatal gróftól menyasszonya követeli vissza vőlegényét. A hindu nő buja szempillái, lecsukódnak, a teste megmerevedik s a melle már nem zihál: tovább álmodik... Ez a csodálatos, kolosszális slágerkép, amelyet *Feltámadás a halálból* címmel mutat be az *Apollo-színház*, szombaton kerül utoljára vetítésre szenzációs mellékkepekkel. 177

* **A piros rózsza.** (Utolsó előadás.) Az *Uránia-színház* slágereinek sikeréről tud az egész ország és ehhez a műsorhoz igazodik valamennyi mozgófényképszínház. A piros rózsát, az *Uránia* mostani rendkívüli szenzációját éppen huszonhét városból kérték kölcsön. Ez olyan példátlan siker, ami még az *Uránia* megszokott eredményeinél is ritkaságszámba megy. Éppen a nagy kereslet miatt bármennyire szívesen tartotta volna még műsorán az *Uránia* a piros rózsát, szombaton mutatja be utoljára. A kép legbravurosabb részét az apacs táncot, ezt az erotikus poézist, eddig olyan érdeklődéssel nézte meg a közönség, melyhez a *Zigomár* sikere közönséges kísérletezés számba megy. Artisztikus a nő minden mozdulata, csupa tüzzsenvedély a férfi táncá és az egészben nincs egyetlen szemérmetlen póz sem. Gyönyörű tánc, melyet akárhányszor gyönyörűséggel néznénk végig. A szombati előadás a többi slágerrel együtt bizonyára az eddigi zsúfolt házakat vonza és ép ezért ajánlatos, ha a közönség minden előadásnak már a kezdetén elfoglalja helyeit. 175

* **Az Uránia-színház** legközelebbi műsorát ismét *Asta Nielsen* csodálatos művészete teszi vonzóvá. Bővebben vasárnap adunk hírt. 175

Szell Kálmán jó tanácsának háttére.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 12.

Arad város legutóbb tartott közgyűlésén, mint ismeretes, a legsürgősebb folyó kiadások fedezetére 200.000 korona kölcsön felvételét határozta el, még pedig eddig szokatlan és nem mindennapi módon akarja a törvényhatóság a pénzt beszerezni, hogy elsősorban a város kezelésében levő alapokat és alapítványokat veszi igénybe. Ehhez a belügyminiszter engedélyre szükséges és ezt a törvényhatóság felirattal, továbbá Varjassy Lajos polgármester személyes közbenjárásával óhajtja megynerni.

Arad városnak ez a pénzügyi tranzakciója több okból kellett feltűnést a főváros pénzügyi és a kormányhoz közel álló köreiből. A fővárosi lapok legnagyobb része foglalkozik a kölcsönüggyel és legérdekesebb a kommentárok közül az, amely megvilágítja a fővárosból érkezett kölcsönajánlatok háttérét és amelyből megérthetjük, hogy Szell Kálmán, a Magyar Jelzálog Hitelbank kormányzója mit késztette arra a feltűnő, jóindulatú tanácsra, amelyet a város közönségének adott? Szell ugyanis azt írta, hogy a pénzpiac jelenlegi helyzetét nem tartja a kölcsön felvételére alkalmasnak és azt tanácsolta, várjon a város nyugodtabb időkre, de most semmiesetre se vegyen igénybe hitelt. Mint most kitűnik, ez a tanács nem a városnak, hanem egy alakulóban levő új pénzügyintézetnek akart hasznos szolgálatot tenni és annak útját egyengetni óhajtja a kölcsönre, sajnos, rászorult Arad városánál.

Az utóbbi időben ugyanis a községi kölcsönökkel foglalkozó nagy fővárosi pénzügyintézetek viszonyában változás állott be. A Pesti Hazai Takarékpénztár, a Kereskedelmi Bank, továbbá a Jelzálog Hitelbank kartellben voltak és együttesen ajánlkoztak üzletkötésre és a városok teljesen kiszolgáltatva lévén nekik, náluk fedezték szükségleteiket és hogy ez milyen módon történt, annak élénk, talán örökké élő bizonyítéka lesz a két és fél milliós híd-kölcsön. A kartell most felbomlott, amit a fővárosi pénzügyi körök is csak abból tudtak meg, hogy Arad város legutóbbi felszólítására már csak a Pesti Hazai Takarékpénztár és a Kereskedelmi Bank reflektáltak, míg Szell Kálmán bankja csupán jó tanácsosul tudott szolgálni. Ez azért történt, mert a Jelzálog Hitelbank a községi kölcsön ügyleteket a jövőben a Leszámitoló Bankkal, valamint a Magyar Általános Takarékpénztárral együtt alapított Város- és Községfejlesztő Részvénytársaság útján fogja lebonyolítani.

A főváros pénzügyi körei érthető meglepéssel vesznek tudomást a kartell felbontásáról és azt a reményt fűzik hozzá, hogy a községi kölcsönök terén keletkezett verseny megjavítja a viszonyokat.

Sajnos, a városnak talán már a jövő havi közgyűlésén ismét foglalkoznia kell ezzel a két-százezer koronás kölcsönrel, mert mint fővárosi tudósítónk jelenti, aligha sikerül a városi alapokat a hitelszükséglet kielégítésére felhasználnia. A közgyűlésnek a már többször említett határozata feltűnést keltett a belügyminisztériumban és mint tudósítónk értesül, kivihetetlennek tartják, mert a belügyminisztériumnak az az elvi álláspontja, hogy a város kezelésében levő alapítványok és meghatározott célú alapok nem érinthetők, azokat rendeltetésüktől elvonni nem lehet. Ezt a merev állásfoglalást azonban Varjassy polgármesternek sikerül majd megtörnie azzal, hogy rámutat a mai pénzügyi viszonyok hallatlan és soha nem tapasztalt feszültségére, ami a kormánynak is kötelességévé teszi, hogy a város segítségére legyen. Biztosabb, jobb, valamint pontosabban fizető adóssá Arad városánál elképzelni sem lehet és különben

is csak arról van szó, hogy rövid időre a pénzkrisis enyhültéig vegye igénybe a város azt a pénzforrást, amelynek biztonsága egyáltalában nem változik azzal, hogy néhány hétig, vagy hónapig nem a takarékpénztárban, hanem a város pénztárában tartja a feleslegeit.

Ugy tudjuk ezt a felfogást vallja Mülek Lajos dr. a templomépítő bizottság elnöke is, akit az aradi katolikus népszövetség tegnap tartott értekezletén hozott határozat alapján arra akar felszólítani, hogy foglaljon állást a városi közgyűlésnek ama határozata ellen, amely az alapok felhasználását mondta ki. A népszövetség vasárnap nyilvános ülést tart, amelyen tiltakozni akar a templom alap megérintése ellen. Beszéltünk ebben az ügyben Mülek dr.-ral, aki munkatársunk előtt kijelentette, hogy meg fog jelenni a gyűlésen és azt hiszi, hogy sikerülnie fog meggyőzni az aggályoskodókat afelől, hogy egyáltalában nincs ok a félelemre, mert biztosabb helyen, mint a városnál a pénzt elhelyezni sehol sem lehet.

Etfogott nemzetközi tolvaj.

— A szállodák réme. —

Távira tudósítás.

Budapest, április 12.

A budapesti rendőrség ma délután veszedelmes nemzetközi tolvajt tett ártalmatlanná. A Reklám szálloda tulajdonosa feljelentést tett a rendőrségen, hogy a szálloda irodájában levő asztalt feltörték onnan több száz korona készpénzt és arany és ezüstműveket loptak el. A tulajdonos azt is elmondotta, hogy gyanúja egy Strausz Ottó nevű fiatalemberre irányul, aki a szállodában szállt meg, de a betörés elkövetése óta eltűnt. A detektívek a nyomozás során megállapították, hogy a tettes, aki a szállodában Strausz Ottó néven szerepelt, azonos Steiner Eduárd müncheni születésű 18 éves rovott multu nemzetközi tolvajjal, akit Európa majdnem minden rendőrsége köröz.

Steinert a detektívek a Palermo kávéházban pikkolózás közben fogták el. Kihallgatása alkalmával beismerte, hogy nemcsak a Reklám szállodában követett el betörést, hanem Mauthner Ödönnek a Nádor-utcában levő irodáját is feltörte és onnan egy írógépet és különféle értéktárgyakat lopott el.

A korára nézve fiatal betörő előkelő családból származik, édesatyja Münchenben magasrangú közhivatalnok és háztulajdonos. A fiú négy középiskolát és két kereskedelmi iskolát végzett, de hitelezési csalás miatt és több lopás miatt atyja kivette az iskolából és pénzzel ellátva Délamerikába küldte, hogy ott új életet kezdjen. A züllött fiú el is ment, de csakhamar ismét visszatért és Hamburgba beállt inasnak. Itt ismét több lopást követett el, azért egy napon eltűnt és Bécsben ütötte fel sátorfáját és a Kaiser Krone szállodában mint szobapincér kapott alkalmazást. Itt egyik alkalmazottnak ezüst cigarettatárcáját lopta el és Budapestre menekült. Az elegáns megjelenésű fiatalembert, aki magyarul, németül, angolul, spanyolul és franciául beszél, a rendőrség letartóztatta.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A fajromlás okairól. Széleskörű érdeklődés várja azt az előadást, melyet Dóczy Imre dr. a magyarországi alkoholelleses küzdelem egyik illusztris vezére, a Független Good-Templer rend aradi Kitartás páholyának meghívására április 14-én, vasárnap d. e. negyed 11 órakor fog a Fehér Kereszt szálló nagytermében megtartani. Az élvezetesnek és hasznosnak ígérkező, teljesen díjtalan előadás olyan kulturmissziót teljesít, melyet az aradi közönség bizonyára nagyszámu megjelenségével fog honorálni.

„Kerestetik egy férfi“...

— Aki elpáholta a férjét. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, április 12.

Az apróhirdetések rovatában sok furcsaság látott már napvilágot, de még a különös apróhirdetések között is szembeötlő az, amelyet nemrég egyik nagy budapesti lap közölt. Az apróhirdetés így hangzott:

Kerestetik egy férfi,

aki hajlandó jól elpáholni egy udvariattian férjet, ki gyakran megveri a feleségét. Husz korona jutalom. — Könnyű munka. Érdeklődők irjanak R. B. G. címre Arad Posterestante.

A hirdetést természetesen sokan olvasták és sokan mulattak rajta. Tekintve azonban, hogy itt nemcsak mulatságról, hanem jutalomról is szó volt, jelentkezők is akadtak. Még pedig szép számban. Az R. B. G. jelíges levelek egész garnadája érkezett Aradra és a hirdető hölgy válogathatott a vállalkozók között, akik készségesen sorolták föl, hogy milyen izmos, erős és verekedésben jártas emberek. A husz korona jutalomért jelentkezők között több aradi is akadt, tréfakedvelők, de egyszerű munkás emberek is, akik komolyan vették a dolgot és nem épen jó írással, helyes magyarsággal, de annál erélyesebben ajánlották fel szolgálataikat az ismeretlen hölgynek.

A férje durvaságaitól szenvedő fiatal és ötletes asszony az aradi ajánlkozók közül választott ki kettőt, akiket értesített arról, hogy másnap délelőtt jelentkezhetnek a lakásán.

A meghívottak csakugyan el is jöttek s az egyik, egy furge, alacsony emberke kijelentette, hogy ő hajlandó elpáholni a durva férjet olyan alaposan, amint csak tetszik.

Az asszony azonban nem találta elég erősnek a jelentkezőt és tartott attól, hogy kudarcot vall. Elbocsátotta tehát a legényt, aki csalódottan ment ki az ajtón. Ekkor belépett egy másik, egy erőteljes, rendkívül izmos fiatal férfi olyan széles vállakkal, hogy alig fért be az ajtón.

— Ez az, — szolt elégedetten az asszony, amikor látogatóját végignézte — magára van nekem szükségem!

A nagy, erős férfi mindjárt kijelentette, hogy ő hajlandó a verést 10 koronáért is elvállalni.

— Az nekem csak egy kis gyakorlat — mondotta. — Pár pillanatnyi munka. Miért kérnék tehát többet, mikor ennyi pénzért egy egész napon át kell máskor a csomagokat hureolni a vállamon.

Az asszony elfogadta az ajánlatot, kikötötte azonban, hogy nem engedi férjét úgy megverni, hogy az ütések nyomai megmaradjanak, de megengedi, hogy alaposan elpáholja, a földhöz vághatja. Az alkut meg is kötötték.

Igy történt azután, hogy amidőn a férj munkájából aznap este hazatért és mogorva arccal becsapta maga után az ajtót, a felesége szokatlannul kedvesen fogadta. A férfi azonban szokásához híven durva hangon kezdett veszekedni, midőn egyszerre előugrott a felfogadott férfi s alaposan elverte a férjet. — Az asszony boldogan nézte, mint fetreng a földön az ő zsarnoka, aki előtt ő szokott remegni és sirni. A fiatal férfi „munkája” annyira tetszett az ötletes asszonynak, hogy szólnélkül kifizette a teljes husz koronát és az oldalát tapogató, kollemtlenül meglepett férj hallatára ezzel bucsuzott tőle:

— Majd ha ismét szükségem lesz a szolgálatára, értesíteni fogom!

HIREK.

— **A király unokájának esküvője.** Bécsből jelenti tudósítónk telefonon: *Erzsébet Franciska* főhercegnőnek, a király unokájának esküvője *Waldburg-Zeil* György gróffal a nyár végén Ischlben fog megtörténni. Waldburg gróf, aki jelenleg főhadnagy, kapitánynya fog előlépni és egy Felső-Ausztriában állomásozó lovasezredhez helyezik át.

— **Koadjutor a munkácsi püspök mellett.** Budapestről jelenti: A vallás és közoktatásügyi miniszter előterjesztése a pápa hozzájárulásával a király *Pap Antal* dr. munkácsi helyettes püspököt, *Firczak Gyula* dr. munkácsi görög katolikus püspök mellé utódlási joggal koadjutornak nevezte ki.

— **A pápa meggyógyult.** Rómából jelenti: A pápa könnyű meghűlése egészen megszűnt és a szentatya egy pillanatra sem szakította meg rendes életmódját.

— **Képviselők lovagias ügyei.** Budapestről jelenti: A képviselőház mai ülésén *Kállay Tamás* országgyűlési képviselő vonakodott szavazni azzal a megjegyzéssel, hogy nem hajlandó ebben a komédiában részt venni. A szavazás befejezése után e miatt a folyosón *Polónyi Dezső* dr. és *Kállay Tamás* közt szóváltás keletkezett, amely közben *Polónyi* sértő megjegyzést tett *Kállayra*. *Kállay* nyomban megbízta *Mocsáry Sándor* és *Molnár Béla* országgyűlési képviselőket, hogy *Polónyitól* lovagias elégtételt kérjenek. *Polónyi* megbízottai estére békésen intézték el az affért. — Egy másik lovagias ügy is kerekedett a Házban. A zárt ülés megnyitása után az újságírók tévedésből bementek a hírlapírók karzatára s e miatt *Rakovszky Iván* munkapárti képviselő összeszólatkozott *Halász Lajos* hírlapíróval. *Rakovszky* később megbízta *Podmaniczky Endre* báró és *Almássy László* képviselőket, hogy kérjenek magyarázatot *Halász Lajostól*. Ezt az ügyet is hamarosan békésen elintézték a megbízottak.

— **Adományok.** *Tagányi István* dr. orsz. képviselő 50 koronát, kislövője *Szabó Zoltán* nyugalmazott alezredes 25 koronát küldött hangverseny jegy megváltás címén az Aradi Újságírók Segítő Egyesületének. Az elnökség ez uton mond köszönetet a nemesszívű adományokért.

— **Mona Liza tolvajai.** Párisból jelenti: A *Journal* római értesülése szerint a *Mona Liza* ez idő szerint *Firenzében* van. Két ismeretlen ember Rómából Firenzébe érkezett s a képet megvétel végett följajánlotta *Pierpont Morgannak*. A milliárdos, aki épen Szienában volt, azonnal visszautazott Firenzébe, hogy a két ismeretlen emberrel tárgyaljon, de a mire odaérkezett, mindkettőjüket már letartóztatták. Egy újabb párisi távirat szerint a rendőrség letartóztatott egy *Chauveau Albert* nevű embert, akit azzal gyanúsítanak, hogy tagja egy messze szétagázó tolvajbandának. Azt hiszik, hogy ez a banda lopta el a *Mona Lizát* is. A banda főnöke egy *Ferland* nevű ember, akinek lakásán házkutatást tartottak és igen sok olyan tárgyat találtak, amelyek különböző múzeumokból származnak. A rendőrség bizonyosra veszi, hogy *Ferland* lopotta el a *Mona Lizát*.

— **Tüntetés Abdul Hamid mellett.** Üszküdből jelenti: A szalonikii kamarai választás napján nagy néptömeg verődött össze az Allatini-villa előtt s a volt szultánt éltette. *Abdul Hamid* megjelent ablakánál és boldogan tapsolt, amikor a tömeget meglátta. Az őrök csakhamar szétkergette a tünetőket.

— **Névmagyarosítás.** *Iritz Dénes* dr., *Iritz Géza* dr. valamint kiskori *Iritz János*, *Oszkár*, *Ernő* makói illetőségű ugyanottani lakosok családi nevének „*Juhász*”-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Földrengés Fiumében.** Fiuméből jelenti: Délután három óra harminc perckor a városban erős földrengés volt észlelhető. A szeizmograf erős kilendülést mutatott, de kár nem történt.

— **Az asztalosmunkások bérmozgalma.** Az aradi asztalosmunkások három nappal ezelőtt memorandumot nyújtottak be az aradi iparhatósághoz béremelést és a munkaidő leszállítását kívánva s kérték, hogy a hatóság a memorandum ügyében hívjon össze békeltetőbizottságot. A békeltetőbizottság ma délelőtt 10 órakor tartotta *Bittner Róbert* rendőrfogalmazó elnöklésével ülést, amelyen a munkaadók és munkások megbízottai másfél órai tanácskozás után, abban állapodtak meg, hogy nyolc nap múlva újból tárgyalnak és akkor történik a döntés.

— **Koszorumegváltás.** *Seidner Bernát* és neje 30 koronát juttatott el az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez *Kell Dávid* ravatalára szánt koszoru megváltása címén az aradi kiházasító izraelita egyület javára. Rendeltetési helyére juttattuk a küldeményt.

— **Letartóztatott rablógyilkos.** Bécsi tudósítónk jelenti: Triesztben a rendőrség egy gavallér kinézésű költekező fiatalembert tartóztatott le, akiről kiderült, hogy bár több nap óta tartózkodik Triesztben egyáltalában nem volt lakása, hanem mulatóhelyeken töltötte az éjét. Letartóztatásakor *Szirowszkynak* nevezte magát és állítólag *Grázból* való, 200 korona készpénzt találtak nála. A rendőrség nyomozása szerint egy veszedelmes rablógyilkos a letartóztatott.

— **Eljegyzés.** *Szőnyi (Schön) Oszkár*, a *Munk Mór* és *Társai* utódai cég beltagja, tisztelettel értesíti, hogy eljegyezte *Radó Teri* kisasszonyt, *Radó Antal* dr. leányát.

Kulász Hermint, *Kulász Lipót* soborsini uradalmi főerdész bájos leányát eljegyezte *Gasser Mihály* jegyzőjelölt Soborsinban. (Minden külön értesítés helyett.) 2967

— **Menyasszonyi kelengyék** és alkalmi ajándékok legelőször beszerzési forrása *Fischer Mór* Arad, üveg, porcellán, lámpa és diszmiáru kereskedése *Andrássy-tér* 20. Városi és megyei telefon 568.

— **Tűz.** Ma az *Erzsébet-körut* 5. szám alatt levő vasutasok fogyasztási szövetkezetének helyiségében, belső tűz ütött ki. A tűz reggel, hat óra tájban, eddig még ki nem derített okból, a bolt-helyiségében támadt, s az ott elhelyezett fűszerárak, lisztes zsákok, hüvelyesek, egy szempillantás alatt lángokban állottak. A tűzoltóságot, valamint a rendőrséget azonnal értesítették. A tűzoltók *Sztankovics Milos* főparancsnok vezetésével, teljes készséggel vonultak ki, s hozzá láttak az oltási munkához. A veszedelem igen nagy volt, mert tartani lehetett attól, hogy a raktárba is átcsapnak a lángok, ahol a petróleumos hordók állottak. Több mint egy óra munka után sikerült a tüzet lokalizálni. A kár jelentékeny.

— **Meglincselt gyilkos.** Olmücből jelenti: A *Prosnic* mellett levő *Ottastovician* egy *Gregor* nevű molnár összeszólatkozott segédjével. A segéd készt a molnár mellébe szúrta. A molnárt kórházba vitték, ahol meghalt. Amikor a lakosság a gyilkosságot megtudta, a parasztok rávetették magukat a gyilkosra és meglincselték. A molnársegéd sebei következtében meghalt.

— **Letartóztatott szociálista vezér.** *Konstantinápolyból* táviratozzák: Az oszmán szociálisták vezérét, *Blahov* volt bolgár képviselőt tegnap Szalonikiban letartóztatták.

— **Iszaplavina.** Bécsből jelenti tudósítónk: Tirolban az *Ahr* völgyében veszedelmes iszaplavina indult meg s amerre elhaladt, mindenütt óriási pusztítást vitt végbe.

— **Lófarkára kötözött gyermek.** *Miskolcra* jelenti: Három nappal ezelőtt *Molnár Antal* hártfai földművesnek eltűnt hasonló nevű hat éves fiacskája. A megrémült szülők mindenütt keresték, nem tudták seholsem megtalálni. Tegnap aztán tragikus fordulat állott be a kis fiú eltűnésének az ügyében. Délelőtt 10 óra felé járt az idő, amikor *Nagy András* falubeli ember, a község határában levő tanyájára indult. Utközben már messziről észrevette, hogy egy megvadult ló vágatásban közeledik feléje. Az állaton nem volt semmiféle szerszám. Nagy, amikor a ló közel ért hozzá, hirtelen elkapta a kötőféket és a paripa megállt. A gazdaember csak most látta, hogy a lófarkára egy emberformájú hústömeg van kötve. A gazda közelebből nézte meg a dolgot és megborzadva ismerte meg a huscafatokban *Molnárék kis fiát*. Rettenetesen össze volt törve a szerencsétlen kis fiú teste. A ruhája rongyokban lógott le róla. és mindenát elborította a vére. *Nagy András* nyomban hozzálátott, hogy a gyermeket leoldozza a ló farkáról, majd lefektette az uton, a lovat megkötötte egy fához és szaladt vissza a faluba, hogy *Molnárékat* értesítse a történetekről. Csakhamar megjelent a színhelyen a csendőrség is és nyomban megindította a nyomozást. — Megállapították, hogy a gyermeket két elvetemült, cigánylegény kötötte oda a lófarkához. De hogy jöttek össze a kis fiúval, ezt mindeztideig nem lehetett kideríteni. A cigánylegények eltűntek a határból és a csendőrség most nyomoz utánuk.

— **A megölt számoszi fejedelem temetése.** *Konstantinápolyból* jelenti: *Kopasszisz* efendi, volt számoszi fejedelem tegnap itt nagy pompával és katonai disszel eltemették. A gyászolók sorában volt *Chari* nyugalmazott altengernagy is. A gyászmenetben a szultán és a kormány képviselői, a diplomáciai kar és számos kiváló személyiség volt látható.

— **Katonazene.** Ma este az ujonnan alakított „Fehér Kereszt”-kavéházban a 33-ik gyalogezred 16 tagból álló szimfonikus zenekara válogatott műsorral — melyben több elsőrendű cigányzenész is foglaltatik — hangversenyez. Kezdeté fél kilenc órakor. 2312

— **Megégett kofaasszony.** *Debrecenből* jelenti: Rémes látvány tanui voltak ma reggel a Csapó-utcai piac látogatói. *Erdősi Jánosné* kofaasszony a nagy hidegben parázsszal telt széntartót tett ülése mellé, hogy melegedjék. A nagy szélben szoknyája meggyulladt egy kipattanó szikrától s csakhamar lángban állott az egész ruhája. Mivel senki sem mert a közelébe menni, hogy segítsen rajta, tűzoltókat hívtak, akik kézi fecskendővel lelocsolták *Erdősinét*. A kofaasszonyt halálos sérüléseivel a kórházba szállították.

— **Köszönetnyilvánítás.** *Bold. Kell Dávid* ravatalára szánt koszorumegváltás címén a következő adományok érkeztek be: özv. *Kell Manóné* 100 K, *Kell Jenő* és családja (Budapest) 50 K, *Jellinek Henrik* és neje 20 koronát, *Reisinger Sándor* és neje 20 K, a nőegylet, *Lengyel Tivadar* 10 koronát a népkonyha javára. Ezenkívül *Kristyóri János* és fia 6 kor. 25 fillért adományozott a népkonyhának, mely szíves adományokért ez uton mond köszönetet az elnökség. — *Berger Albert* Arad és *Szegfü Ferenc* (Budapest) 10—10 koronát adományozott az aradi *Rosenberg Sándor* dr. koma és *Gemuluth Cheszed* együletnek, boldogult *Kell Dávid* ravatalára szánt koszoru megváltás címén. Ezen kegyes adományért ez uton mond köszönetet az elnökség.

— **Ismét egy főnyeremény az Aradi ipar-és népbank pénzváltóüzletében.** Csak tegnap nyerték a 13232 számú sorsjeggyel a 20000 koronás főnyereményt, ma újabb távirat érkezett az osztálysorsjáték igazgatóságától, hogy az Aradi ipar és népbank pénzváltóüzletében eladott 34642 számú sorsjegy nyerte a mai 10000 koronás főnyereményt. A szerencsés nyerők közismert aradi uriember.

— Jó izlésű ember kávét, teát, paprikát, *Kotányinál* József főherceg-ut 3. vesz!

— Margitsziget állandó zenekara Budapesti Gond Dezső karmester vezetése alatt mártól kezdve minden este a Központi kávéház helyiségében változatos műsorral hangversenyez.

— Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali) Budapest, V., Dorottya-utca 10. és 12. A „Közgazdaság” rovatában közöljük a Triesti általános biztosító társulat (Assicurazioni Generali), e legnagyobb, leggazdagabb és legrégebb biztosító intézetünk mérlegének főbb adatait. Teljes mérleggel a társulat mindenkinek, aki e célból hozzá fordul, a legnagyobb készséggel szolgál. Az intézet elfogad: élet-, tűz-, szállítmány-, üveg- és betörés elleni biztosításokat. Közvetít továbbá: jégbiztosításokat a Magyar jég- és viszontbiztosító r. t., baleset- és szavatossági biztosításokat az Első o. általános baleset elleni biztosító társaság, valamint kezességi és óvadék-biztosításokat, eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosításokat és versenylovak, telivérek és egyéb értékesebb tenyészállatok biztosítását a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság számára. 6693

— Olcsó üzleti könyvek Ingusz I. és Fia Weitzer János-utcaiban egyesített könyv- és papirkereskedésében. Telefon 517. 6071

— Gőzfürdő nők részére. A Tökölly-téren levő „Opre” gőzfürdőben nők részére hétfőn és pénteken d. u. 3—6 gőzt adnak. Férfiak részére naponta reggel 5-től d. u. 1 óráig, klubok, egyetemek tagjai, különös tekintettel a rendőrség 70 fillért fizet. A gőzfürdőt teljesen átalakították és újonnan rendezték be. 10 drb. abonoma jegy 8 kor. 1597

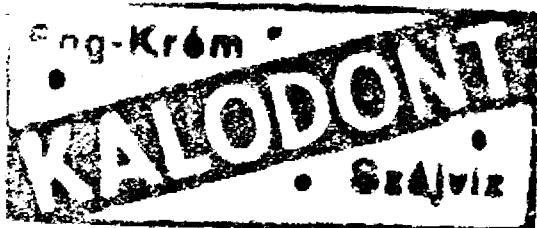
— Elite és Revue Parisienne párisi divatlap tavaszi és nyári száma színes képekkel és magyar szöveggel, kapható Juhász és Társa modern könyvesházában Andrassy-tér 16. sz.

— Kérjen ingyen cipő-árjegyzéket a Moskovits cipőgyár r. t. fiókraktárából, Arad, Szabadság-tér 18.

— Egész könyvtárakat és hangjegyeket vesz Kerpel könyvkereskedése.

— A legmodernebb irodai cikkek, papírművek, írószerek, üzleti könyvek stb. Kerpel Izsónál kaphatók.

— Medgyaszay Vilma világhírű kabarét művész nő így ír a dr. Biró féle Havasi-Gyopár krémről: Kedves Doktor Ur! Az ön által készített „Havasi Gyopár Crém” a legkitűnőbb arckrém! Mindenkinek ajánlhatom. Kitűnő tisztelettel Medgyaszay Vilma. 5093

6913.

AZ ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

TARKASÁGOK.

(A kés.) Egy aradi állami hivatalnok nemrégiben hivatalos uton volt. Valami falusi vendéglőben akart étkezni, de vagy az elébe tett liba ért már el tekintélyes kort, vagy a kés volt rossz: képtelen volt a húst elvágni. Végül is dühösen intette magához a pincért:

— Kérem, ez a kés használhatatlan! Nem lehet vele vágni!

— De kérem az lehetetlen!

— Hát próbálja meg!

— De kérem, ez a legjobb késünk. A főnöknőm ezzel vágja mindig még a tyukszemét is!

(A rosszul működő vese.) A város egyik kiváló tisztviselője napokon keresztül rosszul érezte magát. Végre ma megszületett benne az elhatározás és felment egyik fiatal orvoshoz.

A doktor levetkőztette és alaposan megvizsgálta a páciensét. Végigkopogtatta a testét s végre kimondta a szentenciát:

— Nincs semmi baj! A vese ugyan nem működik rendesen, de azért nem nyugtalankodom!

A páciens fauvar arccal fogadta a megállapítást s mikor már távozóban volt, odaszólt az orvoshoz:

— És mondja doktor ur, ha a maga veséje nem működik rendesen, akkor sem nyugtalankodna?

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A Trieszti Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) f. évi április hó 4-én tartott 80-ik közgyűlésén terjesztettek be az 1911. évi mérlegek. Az előtűnk fekvő jelentésből látjuk, hogy az 1911. december 31-én érvényben volt életbiztosítási tőkeösszegek 1.189.790,207 korona és 74 fillért tettek ki és az év folyamán bevett díjak 51.905,357 korona és 81 fillérre rugtak. Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 24.558,447 korona 87 fillérrel 351.843,680 korona 02 fillérre emelkedett. Az életbiztosítottak osztályalapja 6.987,470 korona 49 fillért tesz ki. A tüzbiztosítási ágban, beleértve a tűkörüvegbiztosítást, a díjbevétel 18.155,625,823 korona biztosítási összeg után 31.117,251 korona 84 fillér volt, miből 10.777,655 korona 29 fillér viszontbiztosításra fordított, úgy, hogy a tiszta díjbevétel 20.339,596 korona 55 fillérre rugott és ez összegből 14.714,913 korona 09 fillér mint díjtartalék minden tehertől menten jövő évre vitetett át. A jövő években esedékessé váló díjkötelezvények összege 148.108,144 korona 98 fillér. A betörésbiztosítási ágban a díjbevétel 1.494,546 korona 70 fillérre rugott, miből levonván a viszontbiztosítást, a tiszta díjbevétel 816,101 korona 49 fillért tett ki. A szállítmánybiztosítási ágban a díjbevétel kitett 5.133,335 korona 29 fillért, mely a viszontbiztosítások levonása után 2.339,844 korona 58 fillérre rugott. Károkért a társaság 1911-ben 45.723,647 korona 90 fillért és alapítása óta 1.063.798,459 korona 33 fillért fizetett ki. E kártérítési összegből hazánkra 211.795,053 korona 79 fillér esik. A nyereség-tartalékok közül, melyek összesen 23.957,883 korona 59 fillérre rugnak, különösen kiemelendők: az alapszabályszerinti nyereségtartalék, mely 6.804,335 korona 18 fillért tesz ki, az értékpapírok árfolyamirányozására alakított tartalék, mely az ideai átutalással együtt 14.962,260 korona 76 fillérre rug. továbbá felemlítendő, a 160,000 koronára rugó kétes követelések tartaléka és az ingatlan tartalék, mely az ideai átutalással 2.031,287 korona 65 fillért tesz ki. Részvényenként 700 arany frank osztalék kerül kifizetésre. A társaság összes tartalékjai és alapjai, melyek elsőrangú ér-

tékekben vannak elhelyezve, az ideai átutalások folytán 392.746,965 korona 47 fillérről 416.840,622 korona 40 fillérre emelkedtek, melyek következőképpen vannak elhelyezve: 1. Ingatlanok és jelzálog-követelések 101.703,390 korona 60 fillér. 2. Életbiztosítási kötvényekre adott kölcsönök 36.489,996 korona 03 fillér. 3. Letéteményezett értékpapírokra adott kölcsönök 4.961,098 korona 36 fillér. 4. Értékpapírok 249.564,355 korona 85 fillér. 5. Követelések államoknál és tartományoknál 19.182,014 korona 70 fillér. 6. Tárca-váltók 634,457 korona 05 fillér. 7. Készpénz és az intézet követelése a hitelezők követeléseinek levonásával 4.305,309 korona 81 fillér. Összesen 416.840,622 korona 40 fillér. Ezen értékekből 82 millió korona magyar értékekre esik. Ezen alkalmából arra utalunk, hogy az Assicurazioni Generali legújabb leányintézete, a „Minerva” általános biztosító részvénytársaság Budapesten a kezességi és óvadék-, valamint az eltulajdonítás, lopás, hűtlen kezelés és sikkasztás elleni biztosítást, nemkülönben a versenylovak, telivérek és más értékesebb tenyészállatok biztosítását vezette be, mint új ágazatokat hazánkban. 6693

— Az aradi piac árai. 1 drb. saláta 1—10 fillér. 1 drb. kalarabé 30—40 fill., 1 drb. kelpapozta 10—12 fill., 1 drb. tök — fill., 1 liter zöldborsó 200—240 fillér, 1 kötös spárga 120—150 fillér, 1 kötös retek 6—10 fillér, 1 darab uborka 80—100 fill., 1 darab zöldpaprika — fill., 1 rakás spenót 6—10 l kgr. 10—12 fill., 1 rakás sóska 4—10 fillér. — paradicsom — fillér, 1 kgr. burgonya 8—12 fill., 1 drb. káposzta — fill., 1 kötös zöldhagyma 1—3 fill., vöröshagyma — fill., 1 kötös foghagyma 1—3 fill., 1 kötös zöldség 4—20 fill., 1 drb. zeller 2—20 fill., 4—6 drb. tojás 40 fill., 1 liter tej 24—26 fill., 1 csomó tehéntúró 10—14 fill., 1 liter tejföl 100—120 fill., 1 kgr. vaj 240—280 fill., 1 drb. csirke rántani 140—220 fill., 1 drb. csirke sütni 200—280 fill., 1 drb. tyúk 240—320 fill., — kappan — fillér, 1 drb. sovány iuha 350—500 fill., 1 drb. kövér liba 800—1200 fillér, 1 drb. sovány kacska 220—300 fill., 1 drb. kövér kacska 600—700 fillér, 1 drb. pulyka 800—1200 fill., 1 drb. karfiol 30—40 fill., 1 kgr. feher kenyér 30 fill., 1 kgr. barna kenyér 26 fillér, 1 kgr. marhahús eleje 152 fill., 1 kgr. marhahús hátulja 176 fill., 1 kgr. pecsenye 192 fill., 1 kgr. borjúhús 200 fillér, 1 kgr. borjúszelét 240 fill., 1 kgr. sertéshús 192 fill., 1 kgr. sertéskaraj 200 fill., 1 kgr. sertészsír 176 fillér, 1 kgr. szalonna 172—240 fillér, 1 kgr. bárányhús 180—200 fillér.

Aradi heti gabonavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, április 12.

Az állandóan kedvezőtlen időjárás következtében a szépen indult és eddig legszebb reményekre jogosító vetésekről nem jó hírek érkeznek. Itt lenne már az ideje, hogy végre-valahára egyöntetű enyhe tavaszi napokat kapjunk.

A gabonaüzlet irányzata tartott.

Elkelt a mai piacon:

400 mm. buza	21:20—21:50
200 mm. tengeri	17:80—18:00, mely mennyiség a helyi szükséglet fedezésére irányult.
Rozs	18:60—18:80
Árpa	18:00—18:40
Zab	18:40—18:60

Az árak száz kilogrammonként koronákban értendők.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, április 12.

Készáru.

Amerika $\frac{1}{2}$ -el magasabb. Kínát, vételkedv gyenge, 10 ezer mm változatlan.

Határidő.

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 912. áprilisi	11:54	1 55 11:49
Buza 1912. májusra	11:56	1 57 11:49 11:50

Rövid svéd imitáció
Hosszu száru svéd imitáció.
fehér, fekete, drapp, champagne, szürke színekben

női keztyűk

70 — 90 — 110 — 130
120 — 130 — 140 —

Bársony Andornál, Szabadság-tér 17. sz.

Buza 1912. október 10. 90—10.91 10.86—10.87
 Rozs 1912. április 10. 30—10.31 10.31—10.32
 Rozs 1912. október 8. 93 8.94 8.88 8.59
 Tengeri 9.12 májusi 8.96 8.97 8.94 8.95
 Zab 1912. április 9.90 9.91 9.91 9.5
 Zab 1912. október 8.62 8.63 8.60 8.61
 Az árak 10 kilónként számítva.

A Temesvári Lloyd-Társulat
 terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.
 Távirati tudóítás
 (Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)
 1912. április 12.

Buza (szokvány-minőség):

75 kilogrammos	—	—	—	10.71	10.80
77	—	—	—	10.80	10.85
79	—	—	—	10.90	10.95
79	—	—	—	10.95	11. —

Buza (Temesvári keresk. áru):

25 kilogrammos	—	—	—	10.80	10.70
Rozs	—	—	—	9.10	9.10
Arpa	—	—	—	9.20	9.25
Zab	—	—	—	8.40	9. —
Tengeri	—	—	—	8.65	8.75

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

— Április 12. —

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	—	109. —
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	—	89.25
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	—	—	—	77.25
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₀	—	—	—	90.25
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	—	—	—	92.25
Magyar nyerekménysorsjegy kölcsön	—	—	—	216. —
Tiszaszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	—	149.50
Osztrák járadék papírban	—	—	—	89.75
Osztrák járadék ezüstben	—	—	—	92.80
Osztrák járadék aranyban	—	—	—	114. —
Osztrák koronajárdék 4 ⁰ / ₀	—	—	—	89.75
1880. évi osztrák államsorsjegy	—	—	—	159. —
Osztrák-magyar bankrészvény	—	—	—	19.70
Magyar hitelbank-részvény	—	—	—	833.50
Osztrák hitelintézeti részvény	—	—	—	638.50
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	—	—	—	732. —
20 frankos arany (Napoleonkor)	—	—	—	19.11
Német birodalmi márka	—	—	—	117.77 ¹ / ₂
Londoni vista	—	—	—	241.20
Páris vista	—	—	—	95.57 ¹ / ₂
10 márkás arany	—	—	—	23.54

Felelős szerkesztő:

Bolgár Lajos.

NEMZETI SZÍNHÁZ.

Szombat, 1912. április hó 13-án:

B) bérlet.

B) bérlet.

Itt először:

A kis dobos.

Operette 3 felvonásban 1 tá: Bauer Gyula. Fordította: Magyei Dezső. Zenejét szerzte: Otenheim Pál. Kar: Nagy: Tilger Árpád. Rendező: Polgár Sándor.

SZEMÉLYEK:

Reberg Egon Huszár K.	Zierhuber	Csáky F.
Rosi tá	Neogrady D.	Renkóné.
A proféz	Polgar S.	Vas József.
A profetizáló	Nogrady M.	Ladislav J.
Tóni	Diósy Nusi.	Cseh Ferenc.
Stölzl	Gyűző A.	Ajtai Ödön.

Kezdeté este 8 órakor.

APOLLO SZÍNHÁZ

az Andrássy-téri új Lloyd-palotában.

Uránia Magyar Tudományos Színház aradi színpadja.

Ma szombaton, 1912. április 13-án:

1. Hordóban a Niagara át. Látnyos felvétel. — 2. Egy pár új cipő. Vigjáték. — 3. Felbédés a halálból. Hindu legenda 3 felvonásban. I. felvonás. Ébredés egy ismeretlen világba. II. felvonás A boszu. III. felvonás. Atom volt csak. — 4. Jancsi, mint zongora virtuóz. Humoros.

Az előadások kezdete délután 6 órától folytatódva 11-ig tartatnak. — Helyárak: Páhol, ülésenként 1 kor., zongorák 1 kor., I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fillér, III-ik hely 40 fillér, IV-ik hely 20 fillér. Műsort ingyen kapni a jegyzedőknél. — Saját zenekar. — Ruhátár. — Buffet.

URÁNIA

Mozgófénykép színház.

(Bárá Simonyi-utca 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma szombaton, 1912. április 13-án:

1. Vokorka mint tornamester. Humoros. — 2. A szép Duna mentén. Természet után. — 3. Az örült tánca. Humoros. — 4. Piros rózsák. Szenzációs apacsdráma, apacs tánccal. 3 felvonásban.

Vasárnaptól kezdve: Asta Nielsennel, Halálba kergetve.

Az előadások kezdete 1/6 órától kezdve este 11 óráig. — A hölgyek kéretnek a nézőtérben kalap nélkül megjelenni. — Minden előadáson katonazenekar játszik. — Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fillér, III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

NYILTTÉR.*

GYÖRGY

NŐI FELÖLTŐ-ÁRUHÁZA

ELEGÁNS SZABOTT ÁR
 ANGOL RAGLÁNOK,
 SELYEM- ÉS
 ETAMINE-KÖPENYEK,
 POSZTÓ FELÖLTŐK,
 LEÁNYKA-KABÁTOK,
 GYERMEK-KABÁTOK,
 ANGOL COSTUMEOK,
 TROTTEUR-COSTUMEOK,
 LEÁNYKA-COSTUMEOK,
 DIVATALJAK.

SAJÁT MŰHELY.

TELEFON 855.

ARAD, ANDRÁSSY-TÉR 8. SZÁM.

A MINORITA-TEPLOMMAL SZEMBEN

A legújabb amerikai
 férfi, női és gyermek

cipők

óriási választékban.

Minden facon. Minden szín

Kutányi J., Arad,
 Vörösmarty-u 1. Telefon 385.

Moskovits „Anatomiai“

CIPŐK

Legszebbek,
 Legjobbák,
 Legolcsóbbak.

Raktár Arad, Szabadság-tér 18. Telefon 218.

Beszüntetett
 Andrássy-téri
 üzletünk köny-
 veiből a :: :: ::

Weitzer János utcában
 Könyvbazárt
 létesítettünk.

Oriási tömeg szép-
 irodalmi, jogi, or-
 vosi szakmunkák,
 sociológia nyelv-
 tanok és szótárak.
 Iskolai segéd-
 könyvek, szakács-
 könyvek, ifjúsági
 iratok, képeslapok.

Diszművek
 10, 20, 50 fillér; 1, 2
 és 3 koronás csopor-
 tokban árusítatnak.

Antiquar könyvek.

INGUSZ László Fia

könyvkereskedése.

Csak

Weitzer János-utca
 Telefon 517.

Közfizetők figyelmébe!

Villamos világítási berendezéseket
csillárokkal

együtt kedvező fizetési feltételek
mellett szerel és szállít

KOCH DÁNIEL

villamoscsengő és telefonberendezési vállalkozó
Arad, Deák Ferenc-u. 42.

Ingatlan forgalmi és földhitel iroda.

Lebonyolít a legköltségszerűbben
föld-, szőlő-, erdőbirtokok
és házak adás-vételét. Új
közösítési kiegészítők és már
fennálló terheket leggyor-
rabban és legelőnyösebben kon-
vertál, úgy helyben, mint
vidéken. Előjegyzésben van
jelenleg több helybeli
kisebb és nagyobb bérház,
:- valamint több birtok. :-
Szíves megkeresések ese-
tén lebonyolításig semmi költ-
ség nem számítatik. 2295

Lustbáder Adolf

hat. engedélyezett közvetítő irodája
Szabadság-tér 12. szám.

Ne mulassza el seki

Nassan R.

eső- és napernyő üzle-
tét Szabadság-tér 19.
felkeresni, ahol a párisi
ujdonságok és a legújabb
divatu saját készítményű
nap- és esernyők a legjutá-
nyosabb árakon kaphatók.

Javításokat és áthúzásokat a
legolcsóbb áron eszközölök.

Kiváló tisztelettel

Nassan R.

Aradon, Szabadság-tér 19. sz.

Pótlásra és telepítésre
kiválóan alkalmas fajtiszta

**gyökerez
ripária portalis**

vesszőt egy és két éves
minőségben, bármily mennyi-
ségben szállít 1544

Hámory-Gazdaság
szőlőültetvény-telepe ARAD.

Szőlőtelepítők figyelmébe!

Kitűnő minőségű szőlő-
ültetvények ezre 150 korona.

Ne vegyen addig,

míg tölem árjegyzéket
nem kér. Az összes bor-
és csemege-fajokból szá-
llíthatok Ripária Portális
és Montikola alanyon.
Rendelésnél 1/3 előleget
kérek. 1611 Cím:

Nagy M.

Marosvásárhely.

Gecse Dániel-utca 39.

A LEGÚJABB HÁROM SZÓ!

**Fried,
üveges,
képkeretező.**

Arad, Gr. Apponyi A.-ut 15.16. Telefon 909.

Millio

ember használja

König

rekedség, hurut, elnyálkaso-
dás, torokhurut, fullasztó és
görcsös köhögés ellen a

Kaiser-féle

mellpasztillát

„3 fenyő” jeggyel.

6050 bizonyítvány orvo-
soktól és magán-
emberek elismerő levele a
legjobb ajánlás a biztos si-
kerre és közkedelésre. Egyet-
len hasonló készítmény sem
tud ilyen hatást elérni. Kü-
lönösen kellemes és jóízű
cukorka. — 20, 40 és 60 fil-
lérés dobozban

Kapható: Guterl Földes Kelemen, Hajós Árpád,
Kozsnyay Mátyás, Breuer Fülöp, Vojtek
Kálmán és Ring János gyógyszerészeknél Arad,
Zombory János gyógyszerésznél a 8. cseh-
romságban Uj-Szt. Anna, Adler gyógyszerésznél,
M. Pécskán, Ors Rezső, Pankota, Teller Károly
gyógyszerésznél Etelek, Krausz Elemér
gyógyszerésznél Olgovác, — Zsigmondovics
Géza Irlis gyógyszerésznél Lipcsa, Vojtek és
Welsz drogeriája Arad, Rózsán János
gyógyszerésznél Ó-Pécska és Székely Zoltán
gyógyszerésznél Csermő, Bauer Károly gyó-
gyásznál Kérmes.

A kirakatokban ki-
függesszük az OLLA
táblákat az OLLA
terakot jelzők.

1834

Az „OLLA” több
mint 2000 orvos ál-
tal legmegbízható-
tobbak van
ajánlva.

Vaságyak, sodronybetét, mosdó
és minden fa és

vasbutor

készpénz és részletfizetésre ki-
árusítatnak

Garai Károly

butorraktárban. 2356

Karolina-utca, (sarok-
házban.)

A mesterdálnok...

Cipőm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van 6681

kaucsuk-sarok.

Stock-

Cognac

Medicinal

hivatalos ólomzárral
ellátott palackokban
mindenütt kapható.

5375

CAMIS
ÉS

STOCK
gőzlüzemű gyárából
BARCOLA.

**Elsőrendű
mész,
cement,
gipsz**

és mindennemű építési
anyag olcsóbb mint
bármely. Megrendelé-
sek gyorsan és pontosan
intéztetnek el. 1631

Virág Kálmán

építési anyagraktára

Arad, Erzsébet királyné-körút 59.

Valódi brünni szövetek

az 1912. évi tavaszi és nyári időnyrő.
Egy szelvény 1 szelvény 7 kor.
3-10 m. hosszú 1 szelvény 10 kor.
teljes fűrészhöz 1 szelvény 15 kor.
(kabát, nadrág és 1 szelvény 17 kor.
mellény) elegendő, 1 szelvény 20 kor.
csak
Egy szelvényt feleke szalonruhához 20.- K. 6-6.
szelvényt fűrészhöz, turistalódnál, selyem-
kangaró stb. gyári árakon küld mint megbi-
rált és azonnal cég mindenütt ismert posztó-
gyári raktár.

Siegel-Imhof, Brünn.

Mintán inges és bórmentes.
Az előnyök, a melyeket a magánváltó áru, ha
szelvényeként közvetlen Siegel-Imhof
nél, a gyári piacson rendel meg, igen je-
lényes. Szabott legolcsóbb árak. Örök
váltás. Mindehét, figyelmes kiszolgálás, meg
a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Villamos-

felszerelések,
electromotorok

leggyorsabban

Kalmár Józsefnél

kaphatók 1671

Aradon, Salac-u.

**alkalmi vételök
és eladások**

ékszertárgyakban

szeg és székelyművészetben, Arad leggyorsab-
ban és legolcsóbban

Deutsch Izidor

érez és ékszertárgyak

Külker lánc-utca, Minerva-palota

Zálogcédulák

szeg és székelyművészetben, gyémánt és bór-
lász tárgyak a legolcsóbb árban meg-
kaphatók vagy más tárgyakra átcsereztetnek
B. NYON 422. TELEFON 418

Versenyárgyalási hirdetemény.

Az aradi m. kir. Jóságigazgatóság nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdet a következő munkálatokra:

Tételszám	Megnevezés	A kincstár által engedélyezett összeg		A hitközség fizet a kézi és írás nap- számok megváltására		Jegyzet
		K.	f.	K.	f.	
I. 1912. év május hó 9-ik napján.						
Torontál vármegyében:						
1	Nagybecskereki r. k. lelkészlak javítása	6130	05	617	43	
2	Mokrini r. k. templom és lelkészlak javítása	4306	30	847	65	
3	Nagykikindai r. k. templom és lelkészlak javítása	975	45	72	15	
4	Pancsovai ispánlaknál javítások	2511	94	—	—	
Temes vármegyében:						
1	Knézi r. k. lelkészlak javítása... ..	953	30	84	72	
2	T. hidegkuti r. k. lelkészlak javítása	1784	53	168	49	
3	Kisbecskereki r. k. templom és lelkészlak javítása	3993	84	276	68	
4	Temesrékason az ispánlakon javítások	1226	18	—	—	
II. 1912. év május hó 10-ik napján.						
Krassószörény vármegyében:						
1	Temer-szlatinai r. k. lelkészlak javítása	2797	56	192	01	
2	Eibenthal (Tiszafai) r. k. lelkészlak javítása	937	68	100	46	
3	Facsádon a telepen iskola és tanítói lak építése	22179	83	—	—	
Bács-Bodrog vármegyében:						
1	Kerényi r. k. templom és lelkészlak javítása	5337	28	190	15	
2	Csonoplyai r. k. lelkészlak javítása	3481	15	177	03	
3	Apatini r. k. templom és lelkészlak javítása	7084	91	714	47	
4	Apatini telepkezelői lak javítása	5209	45	—	—	
5	Kulai r. k. lelkészlaknál javítások	1410	82	108	98	

Az írásbeli zárt ajánlati versenyárgyalás Aradon a m. kir. Jóságigazgatóság hivatalos helyiségében a fent kitelt napokon délelőtt 9 órakor fog megkezdetni és megtartatni, mely időpontig a zárt írásbeli ajánlatok ugyanott adandók be.

Az ajánlat minden egyes munkára külön-külön teendő meg. Az ajánlattevő tartozik az általa megajánlott összeg 5%-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban valamely királyi adóhivatali pénztárnál bántpénz gyanánt befizetni és az erről szóló nyugtát ajánlatához csatolni.

Az ajánlatban a megállapított összeg számokkal és betűkkel világosan kiírandó. A költségvetés és az árlejtési, valamint az általános és részletes feltételek Aradon a kir. Jóságigazgatóság műszaki osztályában a hivatalos órák alatt (délelőtt 8—2 óráig) megtekinthetők.

Elkésztett vagy utóajánlatok, valamint táviratilag bejelentett ajánlatok figyelembe nem vétetnek. A beadott ajánlatok azonnal bizottságilag felbontatnak, mely eljárásnál ajánlattevők jelen lehetnek. Ajánlattevők ajánlataikért 330 napig kötelezettségben maradnak.

Az aradi m. kir. Jóságigazgatóság fentartja magának a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül, azok és zégére való tekintet nélkül, szabadon választhasson.

Kelt Aradon, 1912. évi április hó 6-án.

M. kir. államjósáigazgatóság.

(Utánnymás nem díjaztatik)

746—1912.

Hirdetemény.

A m. kir. honvédelmi minis-teriumnak rendelete nyomán ezen-
nel közhírré tesszük, hogy a vá-
ros területén levő loállomány osz-
tályozása folyó év április hó 22.
és 28-án d. e. 8 órakor fog az
ország. vásártéren megejtetni ak-
ként, hogy első napon a belváros,
Sarkad, Erzsébet külvárosok és
az Újtelepen levő lovak, a má-
sodik napon pedig a Gáj, Sága
és Póltura városokban és a ta-
nyákon levő lovak vezetendők elő.

Felhívjuk az összes lótulajdo-
nosokat, hogy lovaikat a kérdéses
napokon annyiival inkább előve-
zessék, mert ellen esetben az osz-
tályozás az ő költségükre fog
pótlólag megejtetni, s azonfelül
pénzbüntetéssel is fogják bünt-
tetetni.

A városi tanács.

Használt ólom
megvételre kerestetik.

3253—912.

Hirdetemény.

Köz-
lő irré tesszük, hogy a gödöl-
lő állami méhészeti gazdaságban
földmives gazdák részére a folyó
évben négy 18—18 napra terjedő
méhészeti tanfolyan fog tartatni,
még pedig az első május hó 2—19.

a második május hó 22. június
8-ig, a harmadik június 12—29.
és a negyedik július 8—20 ig.

Az érdeklődőket felhívjuk, hogy
jelen szám alatt fekvő miniszteri
leiratot levéltárunkban megtekin-
thetik.

Arad, 1912. március 8.

A városi tanács.

Eladó

egy jókarban levő, négy lóerős gáz-

motor

Cim a kiadóhivatalban.

Gara Miklós

saját készítményű cipőüzlete

Arad, Hunyadi-u. 3.

Tisztelettel értesítem Arad-
város és vidéke n. é. közönségét,
hogy a mai kor igényeinek megfelelő

legdivatosabb férfi, női és
gyermekcipő mintaraktárt

rendeztem be saját készítményű
cipőkből, hol raktáron tartok a
legkényesebb igényeknek is meg-
felelő árut, rendkívül olcsó árak
mellett. Rendelések 24 óra alatt
elkészíttetnek. Ortopéd cipőket szak-
szerűen készítek. Kérem a n. é.
közönséget, sziveskedjen meg-
győződést szerezni cipőim izléses
kiállításáról, jóságáról és olcsóság-
gáról. Szives támogatást kér

Gara Miklós.

Kérem kirakatom megtekintését.

7191—912.

Hirdetemény.

A város közönsége nagy költ-
séggel s a közpénztárt terhelő
messzemenő kedvezményeknek en-
gedélyezésével az Erzsébet várost
esővíz csatornákkal látta el és a
házak mellett köves járdát készít-
tetett.

A mai állapot szerint a tető
lefolyó csöveiből kikerülő víz a
járdán szétterül azon állandó po-
csolyát képez, a házakat nedve-
síti és a közlekedést akadályozza.
Ezen indoknál fogva saját érde-
kükben is felhívjuk az Erzsébet
külváros összes háztulajdonosait,
hogy a tető lefolyó csövek végén
a járda szélességével egy 50 cm.
széles kövezett rigolt készítes-
senek.

Ezen munka készítésére a ház-
tulajdonosoknak 80 napi határidőt
engedélyezzünk.

Arad, 1912. évi március hó 30.

A városi tanács.

166—1912. gsz.

Árlejtési hirdetemény.

Arad sz. kir. város gazdasági
széke az aradváros közönsége ré-
szére az 1912—1913. évi téli idény-
re szükséges 2000 köbméter bűkk
és 2000 köbméter cser tűzifa szál-
litásának elvállalása iránt folyó évi
április hó 29-én délelőtt 10 órakor
árlejtést tart.

Bántpénzül leteendő az ajánlati
összeg 5%-a készpénzben, vagy
elfogadható értékpapirokban.

Az árlejtésen részt venni csak
írásbeli ajánlatokkal lehet.

Az írásbeli ajánlatok lezártan
1912. évi április hó 29. d. e. 10
óráig nyújtandók be, s csak akkor
vételemek figyelembe, ha azokhoz a
bántpénzről szóló letéti jegy mel-
lékelve van, s ha az ajánlatot tevő
kijelenti, hogy az árlejtési feltéte-
leket ismeri és elfogadja. A bánt-
pénz városunk pénztáránál
teendő letétben.

Az árlejtési feltételek a gazda-
sági tanácsnak urnál az árlejtést
megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági
székének 1912. évi április hó 1-én
tartott üléséből.

A gazdasági szék.

Igen tisztelt vevőinket és az uri hölgyközönséget értesítjük, hogy
1738 a legelegánsabb eredetű

Szíves látogatást kérünk kitűnő tisztelettel:

bécsi és párisi kalap modell újdonságaink

SCHWEIGER ÉS BÉKÉSI

szép választékban megérkeztek, melyeket legjutányosabb árban árusítunk el.

női kalap divatterme

== Kész gyászkalapok és gyermekkalapok nagy választékban. ==

Arad, Andrassy-tér 20. (Udvarban.)

Tégla kapható

alulírottánál, a vasut
közlekedésben levő
téglaár telepemről

KIRLE ANTAL

FLÓRIAN-UTCA 6b SZÁM.

Árlejtési hirdetés.

Az aradi gör. kel. román szent-széki 1428—1912. sz. a. kelt jóváhagyásával, Maróton (u. p. Apatelek, Aradmegye) templom építésére árlejtés hirdettetik, mely árlejtés a maróti gör. kel. román iskola helyiségében 1912. április hó 28-án d. u. 3 órakor fog megtartatni.

1. Kiháltsági ár 18769 korona 59 fillér.

2. A pályázók kötelesek a kiháltsági ár 5%-a készpénzben, vagy elfogadható értékű papirokban az árlejtés megkezdése előtt bányom pénz gyanánt letenni.

3. A terv, költségvetés és az árlejtési feltételek bármely napon, a helybeli gör. kel. román lelkész hivatalánál megtekinthetők.

4. Apályázók az árlejtésnél való megjelenésért semmi néven nevezendő fuvarozási vagy napi díjat nem igényelhetnek.

5. Az egyházközség tekintet nélkül az árlejtés eredményére, fentartja magának azon jogot, hogy az építkezés eszközését azon vállalkozónak adja át, akiben legnagyobb bizalma lesz.

Marót, 1912. évi április hó 10-én.

Nica Demeter s. k. Moga Zakariás s. k.

elnök. jegyző.

Georgia s. k.
kerületi esperes.

Aradi Nyomda

Részvénytársaság

készít

névjegyet

elefántcsontpapíron
nyomva

divatos kivitelben.

Figyelje meg! Állandó étkezésnél a

„Dózsakenyér”

mily jó hatással van a gyomorra és az emésztésre.

6100—1912. kh. szám.

Hirdetés.

Közölni teszem, hogy a kereskedelmi miniszter ur a magyar kereskedelmi bank által alapított külföldi tanulmányutakra szánt ösztöndíj kamatait 1350 koronát a folyó évben egy felső ipariskolát jó sikerrel végzett iparosnak szándékozik kiadni a következő feltételek mellett:

Az ösztöndíj elnyerése iránt folyamodhatnak oly iparosok, kik valamely hazai felső ipariskolát jó sikerrel végeztek, mely körülmény iskolai végbizonyítvánnyal igazolandó.

A folyamodványban megjelölendő azon speciális ismeret, melynek elsajátítása vagy továbbtanulmányozása végett az illető tanulmány utat megtenni szándékozik.

Felemlítendő a folyamodónak esetleges szakmunkálatai az illető ismeretkörben, valamint a nyelvismeretek és a tervezett tanulmány programja és időtartama.

Végül megemlíteném a folyamodványban, hogy folyamodó miként véli szerzett ismereteit és tapasztalatait a tanulmányut befejeztével itthon értékesíteni.

Oly pályázók, kik jeles iskolai képzettség mellett a tanulmányozandó vagy elsajátítandó speciális ismeretek körében már elméleti vagy gyakorlati irányú tanulmányokra hivatkozhatnak, és ezt igazolni képesek, valamint kellő nyelvismerettel bírnak, az ösztöndíj odaítélésénél előnyben fognak részesülni.

A pályanyertes a tanulmányutáról miniszter urhoz jelentést tenni tartozik.

A fentiek figyelembe vételével szerkesztett folyamodványok a kereskedelmi miniszter urhoz címezve a pályázó rendes lakhelyére illetékes kereskedelmi és iparkamarához folyó évi április hó 15-ig nyújtandó be.

Arad, 1912. évi április hó 6-án.

Green,
h. főkapitány.

Uradalmaknál és gazdaságoknál a szomszédos megyékben jól bevezetett

egyént keres

helybeli cég fix fizetés és jutalék mellett. Jelenlegi működési tér megjelölésére kiterjedő ajánlatok e lap kiadóhivatalába küldendők „GAZDA” jellegére.

2380

1574—912. pmsz.

Hirdetés.

Arad sz. kir. város igazoló választmányának kigazitott viriliss jogu törvényhatósági bizottságtagok 1912. évre érvényes névjegyzékét az 1886. évi XXI. t. c. 28. § a értelmében f. évi április 11-től 25-ig bezárólag hivatalomban közszemlére kiteszem, egyben értesítem az érdeklődőket, hogy a névjegyzéket hivatalos órák és fentebb meghatározott határidőn belül betekintheznek és ellene felszólamlásukat írásban vagy szóban előterjeszthetik.

Arad, 1912. április 6. án.

Varjassy,
polgármester.

ÉPÍTETOK FIGYELMEBE!

Csobán Tivadar építész

Arad, Deák Ferenc-u. 20.

Elvállalok mindennemű az építkezés terén előfordulható új és átalakítási, továbbá tatározási munkákat felelőség terhe mellett a lehető legjutányosabb árban úgy helyben, mint vidéken, ugyszintén tervek és költségvetések készítését a legpontosabb kivitelben. A nagyérdemű közönség becses bizalmát és pártfogását továbbra is kérve maradok kiváló tisztelettel

1804

Csobán Tivadar építész

Arad, Deák Ferenc-u. 20.

Nagymennyiségű

maculatura

jutányos áron

oladó.

7137—1912.

Hirdetés.

Felhívjuk mindazokat, kik a törvényhatósági bizottságnak 29532-911—191. számú határozata alapján a csatorna hozzájárulási költségnek részletekben való törlesztése tárgyában megadott kedvezményt igénybevenni kívánják, hogy ebbeli igényüket f. é. április hó 15-ig okvetlenül jelentseék be a gazdasági ügyosztálynál, mert ellen esetben ellenük a végrehajtási eljárás folyamatba fog tétetni.

Arad, 1912. március hó 28-án.

A városi tanács.

Ezen rovatban minden szó egy-
ezrei beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József 17. utca 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Az apró hirdetések felvételének a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útján történő küldendők — a szelvényen a szöveg előír — vagy levélbéllyegekben. Tudakozásnál a hirdetés szövege mindenkor közlendő, levélbéli megkeresésekkel. (A jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, az esetben, válaszbélyeg csatolandó. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számíthat. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a kéziratban aláhúzással jelölendők. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kívánatra díjtanul megszerkeszti. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.**

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jellege alatt kértünk a kiadóhivatalba, ne tessék késleltetni okiratokat mellékelni, mert ezáltal semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelentésétől számított 4 héten belül nem vettük el nem vesszük, a kiadóhivatal megsemmisíti.

LEVELEZÉS.

Női fésűk,

hajtók, legújabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weisznál. II-5251

„Jó gardasszony“

jellegére levél ment a főpostára. 2430

Szagos lesz az utca

amerre jár, ha mosdó szappanját Vojtek és Weisznál vásárolja; 6 darab 1 korona. II-5251

ÜZLETEK.

Üzletén csak úgy lendíthet, ha hirdeti az Aradi Közlönyben.

Volt Reiter főle vendéglő

Tökölly-tér 4. alatt családi okok miatt eladó. Bővebbet Farkas Ábrahámánál. 2401

ALKALMAZÁST NYER.

Ha irodájában, üzletében, alkalmazottja van szükség, azonnal személyhez jut az Aradi Közlöny hirdetése útján.

Egy elárulitónő

felvétetik Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Arad, Weitzer János-utca. 555

Üzleti szolga

állandó állást nyer Fischer Simon nagy áruházában. Csakis jó bizonyítvánnyal bíró egyén, lehetőleg fiatal ember, pályázhat. 2442

Irodai gyakorlattal

bíró kisasszony vagy fiatal ember mielőbbi belépésre kerestetik. Ajánlatok „1000” jellege alatt e lap kiadóhivatalába intézendők. 2432

Fiatal,

gyermektelen házaspár takarítónak és házmesternek felvétetik. Teleky-utca 1. 2435

KIADO LAKÁS.

Ha kiadó lakása van, hirdesse az Aradi Közlönyben.

3 szobás

modern lakás kerestetik. Bővebbet „Unio” biztosító irodájában Szabadság-tér, színház-épület. 2434

3 utcai szoba

mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó, Szent Pál-utca 6. 2383

Két szobás

utcai lakás május 1-re kiadó Aranykéz-utca 20. szám.

Fényes parket

nyerhető Vojtek és Weisz hírneves parket-viasz használatával. II-5251

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Ha venni vagy eladni akar, hirdessen az Aradi Közlöny apróhirdetése között.

Hölgyközönség

szíves figyelmébe ajánlom legdivatosabb bécsi és párisi eredeti modell-kalapudonságaimat, melyek nagy választékban, izléses kivitelben, igen előnyös árban szerezhethők be nálam. Nagy választék gyermekkalapokban. — Havas Gizella női kalap-divatterme, Forray utca (Gróf Hunyady-palota.) 1741

Alig használt

John-féle mosógép csavaróval együtt igen jutányosan eladó. Steiner Chorin Áron-utca 1. 2389

Eladó

három csaknem új, szépen égő petroleum függő lámpa. Weitzer-utca 17. I. 31. ajtó. 2419

50 darab

selymes birka eladó. Érdeklődők írjanak e lap kiadóhivatalába. 2409

Díszes petróleumcsillárok, villanyra átalakítva, elköltözés miatt, minden áron eladók. Ferdinánd-utca 6a., I. em. 1. 2411

Likör aromák

mindenféle legfinomabb kávéházi likörök előállítására Vojtek és Weisznál. II-5251

„Elite“

elsőrendű hölgy-divatlap gyermekdivat résszel; „Revue Parisienne”, „Chic Parisien”, „Blouses nouvelles” stb. állandóan raktáron Krausz Paulin könyv- és papirkereskedésében, színház-épület. Ugyanitt intelligens elárulitónő alkalmazást nyer. 4481

INGATLAN.

Ház, földet stb.

a leggyorsabban az Aradi Közlöny hirdetése útján lehet értékesíteni.

12⁰/o-ot

jövedelmező, 3 utcára szülő kisebb bérház, közel a főtérhez, 25000 koronáért eladó. 2416

Sarló-utca 13. szám

ház szatócs üzlettel azonnal kiadó vagy eladó. 2192

Vidéki ingatlan

a melyben vegyeskereskedés és korlátlan italmérést üztek, jutányos feltételek mellett eladó. Bővebbet Eurenfeld Ignác fűszernagykereskedőnél Aradon. 2433

Villaszerű új épület,

amely áll 4 szoba, konyha, cseléd-tobából, 15 évig adómentes, sürgős elutazás miatt kedvező feltételek mellett eladó. Bővebbet Dák Ferenc-utca 20 szám alatt. 2337

5 hold szőlő

nemes fákkal körül ültetett, a motorállomáshoz közel, Máriaradnán, kedvező fizetési feltételekkel eladó Cim a kiadóban. 2384

„Hárem“

a legjobb gummi

1 tucat 4 korona.

Aradon egyedül:

TÖRÖK A. és TÁRSA
drogériájában kapható
ANDRÁSSY-TÉR 20. SZ.

1611—1912. kh. sz.

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város rendőrhatalmát által közhírré tétetik, hogy a tavaszi lövészgálat f. é. április hó 22. és 23-án d. e. 8—12 óráig a nagyvásár-téren a következő sorrendben lesz megtartva:

Április hó 22-án reggel 8—12 óráig a Balváros, Sarkad és Erzsébet város, valamint az Újtelepen lévő löállomány lesz elővezetendő.

Április hó 23-án reggel 8—12 óráig Gáj, Sága, Poltura külvárosok és a tanyai löállomány.

Felhívom, az összes lőtulajdonosokat, hogy lovaikat a megjelölt napokon annyivalis inkább elővezessék, mert ellenkező esetben ellenük a rendőri büntető bírósági eljárás lesz megindítva.

Arad, 1912. évi április hó 4-én.

Green, s. k.
h. főkapitány.

KÜLÖNFÉLE.

Ha nem tud aludni a Bromot, de Vojtek és Weisz hírneves rovarporát vegye. II-5251

Egy nagy raktárhelyiség

(műhelynek is alkalmas) május hó 1-ére kiadó. Bővebbet Pichler Sándor papirkereskedésében, Szabadság-tér 1. szám. 2551

Pankotán,

a Kálvária-utcában levő Népkerthető vendéglő helyiség felszereléssel és fürdővel együtt több évre bérbe adandó. Tudakozni lehet Pankotán Grunáz Ernő úrnál, vagy Borossebesen Antal Miklós főerdésznél. 2408

Férges baromfiak

megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi-féregporától. II-5251

1121

Férges baromfi fiak

teljesen megtisztulnak Vojtek és Weisz baromfi-féregpusztító szerével. Sikér garantírozva II-5251

1613—912. pmsz.

Hirdetmény.

Czúkor László adományaként egy ács és egy asztalos egyenként 100 korona értékű természetbeni adományban részesül.

Felhívom azokat, kik ezen adományt elnyerni óhajtják, miszerint kérvényeiket hozzám f. hó 20-ig nyújtásuk be. Pályázhatnak.

1. Azon asztalos és ács iparosok, kik a Czúkor László segélyalapítványt már élvezték és magukat önállóították ha segélyminőségükben jó magaviseletet tanúsítottak és iparukat Aradon üzik.

2. Azon kezdő és Aradon lakó ács és asztalos iparosok, kik önállóításuk előtt az utolsó két évben aradi mestereknél voltak alkalmazva.

3. Azon önnálló ács és asztalos iparosok, kik önhibájokon kívül anyagi zavarba jutottak.

Az 1-3 alatti bizonyítványok a pályázati kérvényhez csatolandók.

Arad, 1912. április 9-én.

Varjassy.
polgármester.

Csillárok,
villamos felszerelések
legelőszobában
Diamant-nál
Szent Pál-utca 2. (B. ártár)